

TEA JA VIRU-NIGULA VALLA

VEEBRUAR 2019

Valla elanike arv 31.01.2019 seisuga on 5855 inimest.

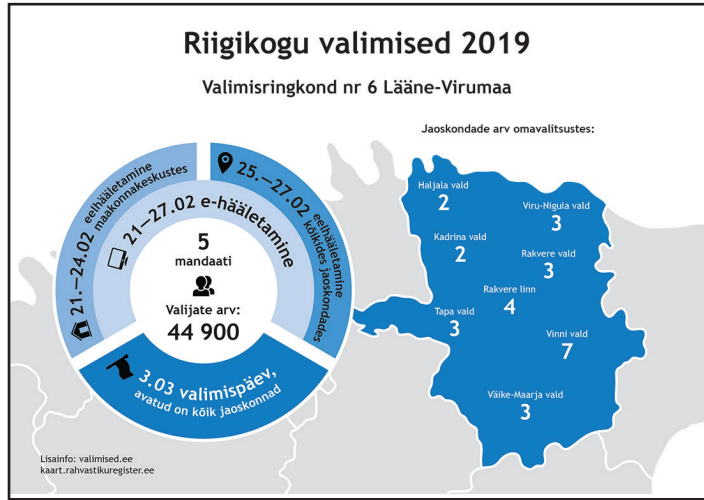
Valimistel on igal häälel jõud

Veebruari lõpus ja märtsi alguses valime uue Riigikogu koosseisu. Suuri muudatusi valija jaoks seekord ei ole – valimisperiod on ikka kümme päeva, hääletada saab nii jaoskonnas kui ka juba kümnendat korda elektrooniliselt. Kuid mõnele olulisele punktile tahan siiski tähelepanu juhtida.

Valimisjaoskondi on tänavu vähem kui 2017. aasta kohalikel valimistel (vastavalt 557 ja 451), mistõttu tasub varakult välja selgitada, kus täpsemalt teie kodujaoskond asub. Vajadusel tuleb appi kaardirakendus, mille leiate aadressilt <http://valimised.rahvastikuregister.ee>.

Neljal esimesel eelhääletamise päeval, 21.-24. veebruarini paikneb enamik jaoskondi maakonnakeskustes kaubamajades ja teistes populaarsetes paikades. Seega, kui valik on langetatud, on vormistamine mugav ja lihtne. Samuti oleme julgustanud kohalikke omavalitsusi tegema mobiilseid valimisjaoskondi – ehk et 25.-27. veebruarini, kui kõik jaoskonnad on avatud, toimuks hääletamine ühel päeval näiteks valla ühe küla kultuurimajas, teisel päeval aga teise küla raamatukogus.

Riigikogu valimistel on 12 ringkonda, valija saab hääletada vaid kandidaadi

poolt, kes on üles seatud tema ringkonnas. Ringkonnad määratakse rahvastikuregistris oleva aadressi alusel 1. veebruari seisuga. Kui elukoha andmetega tekib probleeme, on nende kordategemine lihtne – uue aadressi saab vormistada paari minutiga eesti.ee veebilehel, samuti võib pöörduda kohaliku omavalitsusse nii isiklikult, posti kui e-posti teel.

Korraldajatena on meie jaoks tähtis, et valimiste läbiviimine oleks sujuv ning seda ei mõjutaks kõrvalised tegurid. Erinevate riikide kogemusele toetudes, kus valimisi on püütud mõjutada sotsiaalmeedias levivate valeuudiste ja kandidaatide meiliserveritesse sissemurdmisega, oleme selgitanud

küberturvalisuse tähtsust. Soovime ennetada ja varakult märgata, kui levib valeinfo või muu valimiste läbiviimist takistav teave. Teeme koostööd erakondade ja kandidaatidega, et ka nemad suhtuksid tõsiselt oma seadmete, veebilehede ja meiliaadresside turvalisuse käsitlemisega. Üldse on „koostöö“ märksõna, millega annab palju ära teha – meiega koos aitavad valimisi läbi viia oma valdkonnas asjatundlikud asutused, kes on abiks nii jõu kui ka nõuga.

Riigikogu valimiste eelhääletamine ja elektrooniline hääletamine algab 21. veebruaril. E-hääletamine algab neljapäeval, 21. veebruaril kell 9 ja kestab ööpäe-

varingselt kuni kolmapäeva, 27. veebruari kella 18-ni. Hääletada saab aadressil www.valimised.ee. Tuletan meelde, et valija peab veenduma, et tema arvuti on korras. ID-kaardi ja koodide andmine teiste inimeste kätte ei ole lubatud. Elektroonilist häälet on võimalik eelhääletamise ajal muuta, sel juhul jääb kehtima hilisem hääle. Kui valija soovib ikkagi hääletada pabersedeliga, siis elektrooniline hääle kustutatakse. Valimispäeval oma e-häälet enam muuta ei saa.

Nelja päeva jooksul, 21.-24. veebruarini saab olenevate elukohast hääletada maakonnakeskustes. 25.-27. veebruarini on avatud kõik 451 jaoskonda, samuti on igas kohalikus omavalitsuses avatud vähemalt üks jaoskond, kus saab hääletada väljaspool elukohta. Valimispäeval, 3. märtsil on kõik jaoskonnad avatud kella 9 – 20, siis saab hääletada vaid oma elukohajärgses jaoskonnas.

Riigikogu valimised on aeg, millal saab oma hääle kuuldavaks teha. Valimistel on igal häälel jõud!

PRIIT VINKEL
RIIGI VALIMISTEENISTUSE JUHT

Riigikogu valimiste korraldamine Viru-Nigula vallas

Märtsis toimuvateks Riigikogu valimisteks on Viru-Nigula vallas moodustatud kolm valimisjaoskonda:

Valimisjaoskond nr 1 Aseri Rahvamajas, aadressil Aseri alevik, Keskpoik 1, kontakttelefon jaoskonnas 5411 0259.

Valimisjaoskond nr 2 Kunda Spordikeskuses, aadressil Kunda linn, Kasemäe tn 19, kontakttelefon jaoskonnas 5411 0260.

Valimisjaoskond nr 3 Viru-Nigula Rahvamajas, aadressil Viru-Nigula alevik, Kunda tee 8, kontakttelefon jaoskonnas 5411 0261.

Hääletamisõigus on Eesti kodanikul, kes on valimispäevaks saanud 18-aastaseks.

Hääletama tulles võtab valija kaasa kehtiva isikut tõendava dokumendi. Isikut tõendav dokument on riigiasutuse poolt väljaantud dokument, kuhu on kantud kasutaja nimi ja sünniaeg või isikukood ning foto või näokujutis ja allkiri või allkirjakujutis.

Hiljemalt 11. veebruaril saadab Siseministeerium valijatele valijakaardid, millel on info valimise aja ja koha kohta. Valija, kes 16. veebruariks ei ole valijakaarti saanud, võib pöörduda avaldusega vallasekretäri poole selgituse saamiseks.

Valimisjaoskondade ja hääletamisruumide infot saab üle vaadata ka aadressil <https://valimised.rahvastikuregister.ee/>

E-hääletamine algab 21. veebruaril kell 09.00 ja lõpeb 27. veebruaril kell 18.00.

E-hääletada saab ööpäevaringselt aadressil www.valimised.ee.

25.-27. veebruaril on valimisjaoskonnad eelhääletamiseks avatud kella 12.00-20.00.

Kõikides valimisjaoskondades toimub eelhääletamine väljaspool elukohajärgset valimisjaoskonda ning korraldatakse ka hääletamist valija asukohas ja ööpäevases hoolekandeesutuses. Taotlusi asukohas hääletamiseks saab esitada hiljemalt 27. veebruaril kella 14.00-ni Viru-Nigula vallavalitsusele või jaoskonnakomisjonidele.

3. märtsil on valimisjaoskonnad avatud kella 09.00 - 20.00.

Valimispäeval saab hääletada ainult oma elukohajärgses valimisjaoskonnas ning korraldatakse ka kodus hääletamist. Kirjalikke taotlusi kodus hääletamiseks saab esitada hiljemalt 3. märtsil kella 14.00-ni. Taotlus esitatakse Viru-Nigula vallavalitsusele või elukohajärgsele jaoskonnakomisjonile.

Valimispäeval saab taotluse esitada ka telefoni teel kella 09.00-14.00. Taotlus esitatakse elukohajärgsele jaoskonnakomisjonile.

Valijad, kelle elukoha andmed on rahvastikuregistrisse kantud valla täpsusega, saavad hääletada valimisjaoskonnas nr 2, asukohaga Kunda linn, Kasemäe tn 19, Kunda Spordikeskus. Valijatele, kelle elukoha andmed on rahvastikuregistrisse kantud valla täpsusega, valijakaarti ei saadeta.

21.-24. veebruarini saab soovi korral, olenemata elukohast, eelhääletada ka Rakvere linna valimisjaoskonnas nr 2, mis asub Lääne-Virumaa Keskraamatukogus, asukohaga Lai tn 7, Rakvere linn.

Lisainfo:
tel: 325 5960
e-post: vallavalitsus@viru-nigula.ee
koduleht: <https://viru-nigula.ee/>

Hea vallakodanik!

2019. aastast on juba üle kuu elatud ja toimetatud ning kätte on jõudmas 24. veebruar, mil tähistame Eesti Vabariigi aastapäeva, seda juba 101. korda. Kui meenutada, et veebruari algul tähistasime ka Vabadussõja lõppu tähistava Tartu rahupeingu 99. aastapäeva, võime veebruarikuud nimetada ka isamaaliseks kuuks.

Mis on isamaalikus ja isamaalised inimesed? Lihtsustatult öeldes, kõik meie otsused ja valikud peaksid suures ehk riiklikus plaanis olema tehtud alati meie iseseisvuse, rahvuse, keele ja kultuuri püsivuse kindlustamiseks.

Väiksemas ehk inimlikumas plaanis tuleks oma otsused ja valikud teha nii, et kodu oleks korras, lapsed hoitud ja terved, lapsed koolitatud hea hariduse saamise nimel, oma panus kodukoha arenguks antud ja palju muid igapäevaseid tegemisi, mis korralikult ja hoolivalt tehtud, siis võib julgelt öelda, et me oleme oma panuse Eesti Vabariigi iseseisvuse hoidmiseks andnud.

Väga olulisteks sündmusteks riigis on sellel aastal toimuvad kahel valimised: Riigikogusse ja Euroopa Parlamenti. Jälle seisavad valijad väga tõsise küsimuse ees- kellele oma hääle

anda, keda usaldades anda enda volitus riiklike asjade otsustamiseks. Enne valimisi välja käidud lubadused ja pärast valituks osutudes ka nende täitmine või mittetäitmine, nagu meie poolt usalduse saanu kogu tegevus, on meie elus väga tähtis ja tähtsal kohal ka inimsuhtes, kujundades lubajast positiivsel-negatiivsel skaalal oma arvamuse.

Uue riigi sünnipäev ja ülesehitamine ning looduse ärkamise ootus, 24. veebruar – madisepäev – on eestlaste rahvakalendris üks tuntumaid tähtpäevi, mis meie rahvatraditsioonis on kevade lähenemise tähistaja.

Kevadtalvisel madisepäeval lõpeb putukate ja usside, aga ka karude talveuni, saabumas on uute tegude aeg.

Madisepäev oli rikas töökeeldude poolest- just paras aeg sünnipäeva pidamiseks!

Head iseseisvuspäeva, õnnelikku ja rahulikku, igaühele midagi ka erilist algaval uuel iseseisvusaastal!

RIHO KUTSAR
VALLAVOLIKOGU ESIMEES

Õnnitlused Eesti Vabariigi

101. sünnipäeva puhul!

Viru-Nigula Vallavolikogu
Viru-Nigula Vallavalitsus

VOLIKOGU

Ülevaade volikogu istungilt

Jaauarikuu volikogu istung toimus Kunda Muusikakoolis.

Lääne-Viru Omavalitsuste Liidu (VIROL) üldkoosolek võttis nädal enne meie volikogu istungit vastu Lääne-Viru maakonna arengu strateegia 2030+ ja Lääne-Viru maakonna arengu strateegia tegevuskava 2019-2022 ning esitas nimetatud dokumendid heakskiitmiseks maakonna kaheksale volikogule. Neid maakonnale olulisi dokumente käis tutvustamas OÜ KT Europroject Management konsultant Katrin Suursoo, edasi hakkavad neid läbi vaatama volikogu komisjonid, kellel on võimalus teha omapoolsed täiendused. Volikogu peaks oma heakskiidu maakonna arengu alusdokumentidele andma aprillikuu istungil. Arengu strateegia on aluseks maakonna arengule ja investeeringute kavandamisele, investeringuteks toetuse taotlemisel ja kohaliku omavalitsuse üksustele antud ühiste ülesannete täitmisel. Lääne-Viru maakonna arengu strateegia 2030+ on leitav VIROLi kodulehelt <https://www.virol.ee/avalikustamine>.

Tutvustime Viru-Nigula valla uue jäätmehoolduseeskirjaga, millega täpsustatakse juba kehtivat korda, mis ühendab kolme omavalitsuse eeskirjad üheks eeskirjaks ning mille volikogu peaks peale teist lugemist veebruarikuu istungil ka kehtestama.

Peale riigihanke korraldamist ja uue lepingu sõlmimist moodustub korraldatud jäätmeveo kohustusega ühtne piirkond, kuid endise Aseri valla territooriumil kehtib 2020. a lõpuni veel senine leping.

Kolmanda olulise punktina arutati ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni küsimust, sest OÜ Kunda Vesi kõrval pakub seda teenust realselt veel vaid OÜ Aseri Kommunaal, keda soovitakse lisaks Aseri aleviku, Rannu ja Kõrtsialuse külade kõrval määrata vee-ettevõtjaks ka Viru-Nigula alevikus ja Pada külas. Kuna mõlema piirkonna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni taristud on valla omandis, siis võeti vastu otsus nende varade tasuta üleandmise kohta valla tütarettevõttele OÜ Aseri Kommunaal.

Otsustati ka Kunda linnas peremehetuks ehitiseks tunnistada üks puukuur, millest on huvitatud kõrvalasuva korterelamu elanikud sooviga see korda teha ja kasutusele võtta ning algatati kolme hoone peremehetuse tuvastamine, mis võetakse peremehetute ehitistena arvele. Teade hõivatavate hoonete kohta avaldatakse ka vallahelhes.

Lähenevate Riigikogu valimiste korraldamiseks moodustati valla haldusterritooriumil kolm jaoskonnakomisjoni ja nimetati ka nende komisjonide liikmed, valiti volikogu hariduskomisjonile uus esimees ja aseesimees, nimetati uus volikogu esindaja nii Vasta Kooli kui ka Aseri Muusikakooli hoolekogusse.

Viru-Nigula Kultuurikeskuse direktor Kristi Onkel ning kultuuri- ja noorsootööjuht Keio Soomelt andsid volikogu liikmetele ülevaate 2018. a tegevusest ja käesoleval 2019. a plaanis olevatest üritustest. Loodame huvitavat kultuuriaastat.

RIHO KUTSAR
VALLAVOLIKOGU ESIMEES

Peremehetu ehitise hõivamise teade

Viru-Nigula vallavalitsus avaldab teadaande Vabariigi Valitsuse 08.08.1996 määruse nr 211 "Peremehetu ehitise hõivamise korra kinnitamine" punkti 9 alusel.

Viru-Nigula vallavalitsus teatab, et on võtnud arvele peremehetu ehitise Viru-Nigula vallas, Kunda linnas:

1. Tähe tn 1a;
2. Tähe tn 4b;
3. Loode tn 3a.

Ehitiste omanike kohta andmed puuduvad.

Vastuväiteid ehitise peremehetuse või selle kohaliku omavalitsuse poolt hõivamise kohta palume esitada kirjalikult Viru-Nigula vallavalitsuse aadressil Kasemäe 19, Kunda linn, Viru-Nigula vald, 44107 Lääne-Virumaa või e-posti aadressil vallavalitsus@viru-nigula.ee kahe kuu jooksul käesoleva teate avaldamisest Ametlikes Teadaannetes (st kuni 8. aprillini 2019).

Viru-Nigula vallavalitsus
Kasemäe tn 19, Viru-Nigula, Lääne-Virumaa
Telefon: 325 5960
E-post: vallavalitsus@viru-nigula.ee

Aseri postkontorit asendavad postipunkt ja pakiautomaat

Aseri postkontoris käidi kõige rohkem pakke saatmas ja kätte saamas. Nüüd, kus Aserisse on paigaldatud pakiautomaat, on enamik kliente seda kasutama hakanud ning postkontori teenusekasutus on vähenenud. Seepärast osutab Omniva alates 4. veebruarist Aseris postiteenust postipunkti ja pakiautomaadi kombinatsioonis ning kaugemal elavad inimesed saavad tellida teenuse kirjakeandjaga koju.

Eestlased on pakiautomaadi rahvas

Tänu oma kiirele levikule ning kasutusmugavusele on pakiautomaadid postiasutuste kõrval populaarsust kogumas. Kuigi postkontoris saab saata kirja, tellida perioodikat, maksta arveid ning osta postikaupa, siis ligikaudu 80% postkontori tehingutest moodustavad just paki väljastamised või saatmised. Postipunkti puhul, mis töötab näiteks raamatukogus või kaupluses, on see protsent veelgi suurem.

Samal ajal näitavad uurinud, et kümnest pakisaajatest ja saatjast üheksa eelistaks võimalusel pakke saatmiseks ja kättesaamiseks pigem pakiautomaati – seda on lihtne ja mugav kasutada, teenus on kiire ning pidevalt kättesaadav. Pakisaatjate huvides paigaldaski Omniva 2018. aastal Eestisse ligi sada uut pakiautomaati, paljud neist ka väiksematesse asulatesse. Ka Aserisse Grossi kaupluse juurde paigaldati novembris pakiautomaat, mille täituvuse osas on muidugi veel reservi.

Kui inimeste jaoks muutub postiteenuste kasutamisel olulisemaks kiire ja mugav paki saamine, peab ka postivõrk ennast pakisaajate vajadustest lähtuvalt ümber korraldama. „Üha enam näeme, et kohtades, kus postiasutuse lahtiolekuaeg kattub enamike inimeste tööajaga, võiks postiasutust asendada kombinatsioon alati kättesaadavast pakiautomaadist, postipunktist ja kandeteenusest,“ ütles Omniva jaevõrgu

piirkonnajuht Andre Arula. „Nii jäävad postkontoris pakutavad teenused kogukonna elanikele kättesaadavaks kas postipunktis või kirjakeandja vahendusel. Põhiliseks tegevuseks kujunenud paki saatmine ja kättesaamine muutub aga pakiautomaadi abil kordades mugavamaks ning kellaajast sõltumatuks.“

Ka Aseris mindi veebruarist üle pakiautomaadi ja postipunkti kombinatsioonile. Aseri postkontor on suletud ning Aseri raamatukogus, endisest postkontorist linulennult mõnesaja meetri kaugusel, on alustanud tööd postipunkt. See on avatud T-N 10.00-14.00; R-L 12.00-16.00; P, E suletud. Maksete sooritamiseks on Aseris soodne võimalus olemas pangaautomaadi või internetipanga näol. Samuti jääb Aserisse alles kirjakeandja, kuhu kirju postitada.

Lähimad postkontorid Aserile on Kiviõlis ja Kundas ning muidugi ka suuremates tõmbekeskustes Rakveres ja

Jõhvis.

Kirjakandja toob teenuse koju või kontoris

Paljud ei oska võib-olla oodatagi, et postiteenuseid saab kasutada postkontoris minemata, isegi kodunt lahkumata. Kõigil postiteenuse kasutajatel, kes elavad või asuvad maapiirkonnas postiasutusest kaugemal kui 5 km, on võimalus kutsuda kirjakeandja koju või tööle ning kasutada postiteenuseid oma elu- või asukohast lahkumata. Naljaga pooleks võib öelda, et kirjakeandjast saab üha enam postikuller, kes toimetab kohale pakke, müüb marke ja ümbrikuid ning võtab vastu saatmist vajavaid kirju.

Kirjakandja kohalekutsumine on tasuta, maksta tuleb ainult postiteenuse ja neile kehtestatud teenustasude eest, nagu tuleks maksta ka postkontoris. Kirjakandjat saab kohale kutsuda kodulehel oleva vormi kaudu <https://www.omniva.ee/era/abiinfo/> kirjakeandja tellimine või telefonil 6616616.

Viru-Nigula valla tänavavalgustus läbib uuenduskuuri

Lisaks Kunda linna tänavavalgustusele sai vallavalitsus tänavu jaanuaris SA-lt Keskkonnainvesteeringute Keskus ligi 616 200 eurot toetust tänavavalgustuse renoveerimiseks ka valla teistes suuremates asustuskustes, läbi mille muutub vallas elukeskkond turvalisemaks ja keskkonnasäästlikumaks.

Aseri ja Viru-Nigula alevikes ning Rannu külas on plaanis uuendada kokku 242 amortiseerunud tänavavalgustusvalgustuspunkti, kus vanad valgustid asendatakse energiasäästlike LED-valgustitega, paigaldatakse uued metallmastid ja maa-alused kaablid. Projekti tulemusel muutub tänavavalgustussüsteem töökindlamaks ja efektiivsemaks ning valla elukeskkond turvalisemaks ja keskkonnasäästlikumaks. Arvestuslikult väheneb elektrienergia tarbimine 113,64 MWh ja süsinikdioksiidi heide 123,87 t CO₂ ekv/aastas. Püstitatud eesmärgi täitmiseks korraldame sel kevadel kaks riigihanget – projekti juhi-inseneri-omanikujärelevalve teenuse ostmiseks ning uuendatava taristu projekteerimiseks. Ehituse etappi loodame jõuda juba

Euroopa Liit
Ühtekuuluvusfond

Eesti
arengufond

KESKKONNAINVESTEERINGUTE
KESKUS

järgmisel aastal.

Aasta alguseks valmis Hepta Group Energy OÜ ehitusprojekt Kunda linna tänavavalgustuse taristu renoveerimiseks. Praegu on korraldamisel riigihanget ehitaja leidmiseks. Kui kõik laabub plaanipäraselt, siis saab tänavu sügiseks tänavavalgustuse taristust uuendatud 16,5 km trass 509 valgustuspunkti.

Kokku sai Viru-Nigula vallavalitsus tänavavalgustuse uuendamiseks toetust ligi 1,2 miljonit eurot ning

oma eelarvest panustatakse lisaks kokku ligi 560 000 eurot, mis kaetakse võetava laenu arvelt. Üleminek LED-tehnoloogiale annab vallale püsivate tegevuskulude arvestusliku kokkuhoiu arvestuslikult 41 000 eurot aastas.

Toetust saime meetme „Energiasäästu ja taastuvenergia osakaalu suurendamine“ tegevuse „tänavavalgustuse taristu renoveerimine“ eesmärkide elluviimiseks. Meetme töötas välja Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium ning toetust eraldatakse Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondist SA Keskkonnainvesteeringute Keskus kaudu.

Koostamisel on valla uus üldplaneering

Vallavolikogu algatas eelmisel aastal valla uue üldplaneeringu koostamise, millega koos viiakse läbi ka keskkonnamõju strateegiline hindamine. 4. märtsiks ootame asjaspepuutuvate asutuste, ühenduste ja ametkondade ettepanekuid üldplaneeringu koostami-

se lähteseisukohtadele ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsusele. Alusdokumentides on olulisemate osadena toodud üldplaneeringuga lahendatavad ülesanded, lahenduse väljatöötamise alused, olulisemad eesmärgid ja väljakutsed

ning protsessi etapid ja ajakava. Lisatud on ka mõjutatava keskkonna ülevaade.

Märtsis avalikustame nimetatud alusdokumendid ka valla veebilehel ja korraldame ettepanekute läbiarutamiseks avaliku koosoleku. Aprilliks on plaanis riigihankega leida konsultandi-

teenuse osutaja. Ajakava järgi kehtestab Vallavolikogu üldplaneeringu juulis 2021. Seni kehtivad kõigi kolme endise valla üldplaneeringud.

EVE OJALA-BAKRADZE
ARENDUSJUHT

Töös ja plaanis on veel mitmeid suuri investeeringuprojekte

Lisaks tänavavalgustuse taristu uuendamisele on praegu käimas ka Kunda lasteaia ja hooldekodu energiatõhususe tööde ehitushanked ning teede ja tänavate projekteerimine. Tänavu suvel on suurematest töödest kavas uuendada Jaama tänav tsemenditehase ristmiku kuni muuseumini ning asfalteerida Koidu ja Võidu tänavad. Projekteerimisel on ka Pargi, Tähe ja Mäe tn Konsumi piirkond, kus peamiselt probleeme on seotud sademevee ärajuhtimisega. Suuremahulised ehitustööd

on käimas Aseri koolis, need lõpetatakse septembriks. Plaanis on Mahu sadama arendamine, mille osas on samuti praegu käimas projekteerimistööd. Teoksil või plaanis on veel hulgaliselt ka väiksemaid töid, mis on välja toodud valla eelarve seletuskirjas investeeringute tabelis.

Üks suuremaid väljakutseid on kindlasti valla kergliiklusteede võrgustiku rajamine, mille projekteerimiseks eraldati meile tänavusest riigieelarvest toetust 200 000 eurot. Kerg-

liiklusteede ehitamiseks hetkel küll veel rahalised vahendid puuduvad, kuid loodame selles osas vastavate toetusprogrammide abil. Vallavalitsus on juba alustanud eeltööd ja küsinud esialgseid arvamusi ja ettepanekuid maaomanikelt, kelle maaüksustelt plaanitav kergliiklustee kulgema hakkab. Loodame väga selles osas saada kõigilt asjaosalistelt tagasisidet, leida mõistvat suhtumist ja jõuda mõistlike kokkulepeteni, sest on ju näiteks Padaoru – Viru-Nigula – Kunda vahe-

lise kergliiklustee valmimist vallas oodatud juba väga pikka aega.

Meie tänavuses hankeplaanis on esimesel poollaastal kavas läbi viia 27 riigihanget. Hankeplaanis ja viited käimasolevatele hangetele leiab valla kodulehelt siit: <https://viru-nigula.ee/hanked>. Pooleliolevatest projektidest saab ülevaate siit: <https://viru-nigula.ee/projektid>.

EVE OJALA-BAKRADZE
ARENDUSJUHT

Puuetega inimesed saavad taotleda eluaseme kohandamise toetust

Alates 1. veebruarist on avatud taotlusvoor projekti „Puuetega inimeste eluaseme füüsiline kohandamine“ vahenditest toetuse saamiseks. Taotluste esitamise tähtaeg on 4. märts 2019 kell 16.00.

Toetuse taotlemiseks tuleb esitada kirjalik taotlus, mis peab sisaldama järgmisi andmeid:

- 1) taotleja nimi, isikukood, aadress ning nõusolek isikuandmete töötlemiseks;
- 2) kohandatava eluruumi aadress;
- 3) planeeritava kohanduse kirjeldus ja vajaduse põhjendus;
- 4) kohandamisest kasu saavate puudega isikute arv;
- 5) Sotsiaalkindlustusameti otsus puude raskusastme määramise kohta;
- 6) üürileping ja korterio-maniku kirjalik nõusolek juhul, kui taotleja ei ole kohandatava eluruumi omanik;
- 8) teostatavate tööde hinnapakkumine;
- 9) eluruumi omaniku (sh kaasomanike) nõusolek, kui kohandust taotletakse eluruumi sees ja/või kui elu-

ruum ei kuulu toetuse taotlejale;

10) korteriühistu nõusolek, kui kohandust taotletakse kohandusteks väljaspool eluruumi.

Kui teenuse, asja või ehitustöö eeldatav maksumus ilma käibemaksuta on 5000 eurot või rohkem ning tellija on kohanduse saaja, tuleb võtta vähemalt kaks hinnapakkumist.

Kui kohandatavale eluruumile on seatud hüpooteek, peab taotlusele lisama hüpooteegipidaja nõusoleku kohanduse tegemiseks juhul, kui hüpooteegi seadmise kokkulepe piirab vara kasutamist.

Taotluse võib esitada vabas vormis. Kuid valla veebilehel on olemas ka lihtsalt täidetav taotluse vorm, kus nõutavad andmed selgelt sõnastatud.

Kohandatav eluruum, millele toetust taotletakse, peab olema taotleja rahvastikuregistri järgne ja tegelik elukoht.

Toetuse saamiseks peab eluruum olema taotleja:

- 1) omandis või kaasomandis;
- 2) kasutuses üüri- või muu lepingu alusel, mille järgi on taotlejal õigus kasu-

tada kohandatavat eluruumi vähemalt viis (5) aastat kohandustööde lõpetamisest;

3) vanema või lapse omandis või kaasomandis, või nende kasutuses lepingu alusel, mille järgi on neil õigus kasutada kohandatavat eluruumi vähemalt viis (5) aastat kohandustööde lõpetamisest.

Toetust ei saa taotleda eluruumi kohandamiseks, mille osas on algatatud täitemenetlus.

Toetust saab taotleda järgnevate kohanduste tarbeks:

- 1) liikuvusega seotud toimingute parandamiseks, sealhulgas eluruumi sissepääsu, hoone välisukse ja eluruumi vahelise käigutee, hoone ja selle territooriumile sissepääsu või piirde kohandamist;
- 2) hügieenitoimingute teostamise parandamiseks ehk siis vannitoa ja WC kohandus;
- 3) köögitoimingute teostamise parandamiseks ehk siis köögi kohandamine selliselt, et puudega inimene saaks iseseisvalt köögis hakkama.

Toetuste arvelt on lubatud katta järgmiste tegevuste elluviimiseks vajalikud

kulud:

- 1) ehitusteatis, ehitusprojekt ja sellega seotud dokumentide koostamise ning ekspertiisi tegemise kulud, kui tegemist on kohandusega, mille puhul nõuab seadus vastavate dokumentide olemasolu;
- 2) ehitusjärelevalve kulud juhul, kui tegemist on ehitusjärelevalve kohustusega;
- 3) ehitusmaterjalide ja ehitustööde kulud;
- 4) ehitustöö käigus ehitise paigaldatavate seadmete kulu;
- 5) pärast kohandust eluruumi eesmärgipärase kasutamise või ehituseelse väljanägemise taastamiseks vajalike ehitustööde ja ehitusmaterjalide kulud;
- 6) ehituse käigus asendatava tavamööbli ja inventari kulud juhul, kui olemasolevat mööblit või inventari ei ole võimalik senisel otstarbel samas eluruumis kasutada, näiteks ratastooli kasutajale kohandatud kõrgustega köögimööbel;
- 7) puudega inimese eri-

vajadusest tuleneva statsionaarse mööbli ja inventari kulud;

8) sotsiaalkaitseministri 21. detsembri 2015. a määruse nr 74 „Abivahendite loetelu, abivahendite eest tasu maksmise kohustuse riigi poolt üle võtmise otsustamise ja erandite tegemise tingimused ja kord ning abivahendi kaardi andmed“ alusel toetatavad statsionaarsete abivahendite kulud juhul, kui abivahendite paigaldamine on osa ehitustöödest ning nende eest ei ole nimetatud määruse alusel vahendeid eraldatud.

Sotsiaalkaitseministri käskkirjaga on kehtestatud teatud kohanduste tegemiseks standardiseeritud ühikuhinnad, mis on nimetatud kohanduste tegemisel toetuse määramise aluseks.

Taotluse esitamise, menetlemise ja toetuse määramise kord Viru-Nigula valla puuetega inimestele on sätestatud Viru-Nigula Vallavolikogu 29.11.2018

määrusega nr 43 Projekti „Puuetega inimeste eluaseme füüsiline kohandamine“ toetuse andmise tingimused ja kord.

Konsultatsiooni saamiseks palume pöörduda Viru-Nigula Vallavalitsuse sotsiaalosakonna poole. Infot projekti kohta jagavad ja taotluse koostamisel nõustavad sotsiaaltööspsialist Karin Valving (e-post karin.valving@viru-nigula.ee, tel 5788 0795) või sotsiaalvaldkonna juht Annika Kapp (e-post annika.kapp@viru-nigula.ee, tel 32 55 970). Konsultatsiooniks palume telefoni või e-posti teel eelnevalt aeg kokku leppida.

Projekti viiakse ellu Euroopa Regionaalarengu Fondi vahendite toel.

Täiendavat infot, õigusaktid ja taotluse vormi leiame Viru-Nigula valla kodulehelt: <https://viru-nigula.ee/et/uldinfo>

Kunda linna suletud prügila saab uue nõrgvee puhastussüsteemi

VALMIS ESIMENE ETAPP

Kunda prügilasse lõpetati prügi ladustamine aastal 2004. Prügila nõrgvee puhastamiseks rajati puhastussüsteem aastal 2003. See koosnes kahest etapist - keemiline puhastus (väävelhappe doseerimine nõrgvette) ning seejärel bioloogiline puhastus (biotiikides). Kuna Kunda suletud prügila nõrgvesi on tugevalt aluseline (tulenevalt sinna ladustatud lendtolmust), siis enne bioloogilist puhastamist on vaja nõrgvee pH viia vahemikku 6,5-8. Vastasel juhul pärsib ebasobiv pH bioloogilise puhastuse toimumist.

AS Entec Eesti andis eelmisel aastal 20. juulil vallavalitsusele üle Kunda suletud prügila nõrgvee käitlemise põhiprojekti. Eelnevalt kaaluti kolme puhastussüsteemi ümberehitamise alternatiivi. Kuna väävelhappe puhasti töös hoidmine on kordades kulukam, ebaefektiivsem ja ebastabiilsem kui CO₂ puhasti pidamine, siis otsustati CO₂ kasuks. Lisaks on CO₂ kasutamine neutraliseerimisel keskkonnasõbralikum. Väikseimgi vee erikasutusloas sätestatud piirväärtuste ületamine toob kaasa kulud kaastetasude trahvid,

Kunda suletud prügila sai endale uue nõrgveepuhastussüsteemi. Uus CO₂ toimel töötav nõrgveepuhastusjaam on töökindlam, keskkonnasõbralikum ja tõhusam kui eelmine väävelhappe toimel töötanud jaam.

mille kogukulu on viimaste aastate lõikes olnud kordades suurem kui uue puhasti rajamine. Lisaks ehitati neutraliseerimisjaamas välja online monitoorimissüsteem. Selle abil saab kindlaks määrata jaama siseneva nõrgvee vooluhulga ja pH. Vastavalt sellele toimub ka CO₂ automatiseeritud doseerimine.

Põhiprojekti ja uuringute maksumuseks oli 28 110 eurot. Projekti koostaja selgus hankemenetluse käigus vähempakkumisel. Ehitustöö-

de esimese etapi lõplik eeldatav maksumus on ca 18 000 eurot. Tulevikus on projekti järgi võimalik puhastusprotsessi tõhustamiseks laiendada ka olemasolevaid biotiike. AS Kunda Nordic Tsement rahastas ehitustöid 18 408 euroga. Lisaks sellele on KNT tasunud igal aastal suure osa neutralisatsioonijaama töös hoidmise kuludest.

HEIKO KÄLLO
KESKKONNASPETSIALIST

Meie vallal oma sangar!

If Kindlustus on kaks aastat järjest otsinud Eestist neid vabatahtlikke päästjaid, abipolitseinikke kui ka teisi tublisid inimesi, kes on päästnud kellegi elu, hoidnud ära mõne kuriteo ja õnnetuse või muul moel aidanud muuta Eestis elu turvalisemaks. Sel aastal esitati tunnustamiseks rekordiliselt 108 kandidaati. Tänuüritusel anti väljavallitutele sangari tiitel (aasta eestvedaja, aasta märkaja, aasta eeskuj ja aasta elupäästja) koos 1000 eurose reisitšekiga vabalt valitud sihtkohta.

If Kindlustuse juhatuse liikme Artur Prauni sõnul ei taga turvalisust meie ümber vaid riik ükski, vaid üha olulisemaks on muutunud kogukondade ja inimeste enda panus. Heategevuslik tänu-kampaania „Otsime sangareid“ kutsutigi ellu seepärast, et julgustada inimesi märkama eeskujusid meie ümber. „Lackunud lugude pealt võib näha, et inimesed märkavad ja hoolivad kangelaistegudest. Kindlustuseltsina näeme iga päev, kui oluline on Eesti inimestele, et nende kodud ja lähedased oleksid kaitstud. Seetõttu peame ka oskama märgata ja tunnustada tublisid inimesi meie seast, kes kõik tulevad oma vabast ajast, laste ja perede kõrvalt välja selleks, et Eestis oleks turvalisem elada,” ütles Praun.

“Aasta eestvedaja” Ervin Orgmets – 26-aastane Viru-Nigulast pärit noormees on oma igapäevase töö kõrvalt aktiivne vabatahtlik, kes tegutseb korraga kõikides turvalisusega seotud

Ervin (esireas paremalt esimene).

organisatsioonides, mida me suudame ette kujutada. Ervin on aktiivne abipolitseinik, vabatahtlik maa- ja merepäästja, vabatahtlik elupäästja kiirabibrigaadis ning ta kuulub ka Kaitseliitu. Lisaks sellele osales Ervin eelmisel aastal aktiivselt metsatulekahjude kus-

tutamisel ja aitas mullu augustis Käsmu rannas päästa 70-aastase mehe elu, kellele sõitis ujumise ajal otsa kaater.

Allikas:
[Kindlustus uudised.eu ja if.ee](https://www.kindlustus uudised.eu/ja/er-ee)

MARGE ZAIDULLIN ERVINIST:

Näen Ervinit, kui ambitsioonikat, sihikindlat ja aktiivset noort inimest. Nii sai Ervin eelmisest kevadest valitud meie komando juhatuse liikmeks. Olles abipolitseiniku taustaga ja selles vallas ka aktiivsem, siis oli noormehel loogiline valik enda peale võtta komando merepääste osa arendamine. Vastu talve, eelmise aasta viimasel kuudel, läbis ta merepäästja I astme koolituse. Kevadel on vaja veel ära teha väikelaevajuhi load ja seejärel läbida meeskonnaväna koolitus. Ervinile on meie komandos pandud suured lootused.

Eelmisel aastal tõsteti 60 sangari tiitlile esitatute seast erilisel esile samuti neli inimest, kelle hulgas oli ka Voldeemar Zaidullin, Aasukalda Vabatahtliku Maa- ja Merepäästekomando juht ja asutajaliige.

Oleme uhked oma tublide vallakodanike üle!

TEADE

Tööandjatel on võimalik taotleda alaealise töötamise toetust

Tööandjad, kes pakuvad tööd 13–16-aastastele noortele, saavad Eesti Töötukassalt taotleda alaealise töötamise toetust, mille eesmärk on suurendada nende töötamise võimalusi ning soodustada tööharjumuse ja -kogemuse saamist.

Alaealise töötamise toetust makstakse perioodiliselt - kalendriaasta esimeses kvartalis eelmise kalendriaasta eest. Seega tuleb 2018. aasta eest alaealise töötamise toetuse saamiseks taotlus esitada Eesti Töötukassale hiljemalt 31. märtsil 2019.

Alaealise töötamise toetuse taotlemise tingimustega on võimalik tutvuda Eesti Töötukassa kodulehel.

Alaealise töötamise toetus on riigiabi, mille kohta leiate rohkem infot rahandusministeeriumi kodulehelt. Alaealise töötamise toetust kaastahastatakse Euroopa Liidu Sotsiaalfondist tervise- ja tööministri 04.12.2014 käskkirja nr 222 „Tööturuteenuste osutamine tagamaks paremaid võimalusi hõives osalemiseks“ alusel.

VNT

LAPSESUU

Eesti Vabariigi sünnipäev lapsesuu läbi

Aseri Lasteaed Lepatriinude rühm:

- Sünnipäeval mängitakse, sööme soolast, küpsiseid ja torti.
- Inimesed kannavad triibulisi riided, nagu Eesti lipp.
- See on suur pidu. Teeme kingitused Eestimaa.
- Kõik tantsivad ja lasteaed ka.
- Lapsed mängivad teistega hüppenööri mäng.

4-5-aastased lapsed:

- Teeme Eesti lippe, seina kaunistamine, kingitakse.
- 101 on palju, saab nooreks.
- Talvel tuuakse laud õue, tort laua peale, toolid ka õue, tassid ka.
- Kingitakse kingitusi, mängitakse, lauldakse. Toolid tõstetakse üles.
- Torti saab.
- Lõbutsema peab, mängima, tantsima. Jõuluvana peab ka kutsuma. Ehitan telgi, kus saab hamburgerit süüa.
- Õnne soovime sul (laulab). Autosid peab palju kinkima.
- Õnnitleme, torti sööme.
- Kinkima peab kingitusi mänguajadega. Transformereid.

- Kunda Lasteaed, Sipsiku rühm:
- Tal on 1, null ja 1 üks.
- Ei tea kedagi teist, kes oleks 101-aastane, kui ainult pikk kuusk.
- Ta on väga vana, aga ilus.
- See on ikka päris vana.
- No siis on Eestimaa suur ja noor.
- See on tore, sest siin saab juba oma söögi kasvada, tark olla, autoga sõita ja lumekindlust ehitada.

TEADE

Eesti Vabariigi 101. sünnipäevale pühendatud kalapüük

toimub Aseri tiigi ääres 23. veebruaril kell 10.00.

Oodatud on kõik: naised, mehed ja lapsed. Tule kogu perega ja võta sõbrad kaasa!

Peauhinna saab kalastaja, kes püüab kala, mis on kõige lähemal kaalule 101 grammi. Kui 101-grammiseid kalasid on rohkem kui üks, hinnatakse ka kala ja kalastaja välimust.

Kalastushuvilised Kundast ja Viru-Nigulast, palun võtke ühendust transpordi organiseerimiseks tel 5390 7407 Jüri Šipilov.

KORSTNAPÜHKIJA TEENUS

Info tel +372 5560 4046

Evelin Vassiljeva - tubli ja särtsakas ilutegija räägib oma tööst

Töötasin 12 aastat tootmises vahetusmeistrina. Töö oli väga huvitav, aga areneda ei olnud võimalik. Minu suurim soov oli töötada sellises ametis, kus töö tulemus sõltuks ainult minust endast.

Sellepärast läksin õppima väikeettevõtjaks Lääne-Viru Rakenduskõrgkooli, lõpetasin selle ning paralleelselt läbisin ka püsimeigi baaskoolituse, kulmude modelleerimist, *lash lifti* jne.

Loomulik edasimineku oli luua oma firma ning alustada tööd iseseisva ettevõtjana. Hetkel töötangi poole kohaga Aseri Ilu- ja Tervisekeskuses, Kesktänav 5, My Magic Trendnails salongiruumides ilutegijana ning poole kohaga My Magic Trendnails ettevõttes müü-

giesindajana.

Paikne töö ei sobi mulle sajaprotsendiliselt, sellepärast võtsingi väljakutse müügiesindajana kätt proovida. Kaks täiesti erinevat valdkonda, kuid siiski mõlemad seotud iluga. Kui salongis on mu põhiline töö püsimeigi tegemine (kul-

mud, silmad, huuled), *lash lift* ja kulmude-ripsmete modelleerimine (värvimine, vahatamine, kitkumine), siis müügiesindajana esindan ma rahvusvaheliselt tuntud küünehooldusbrändi My Magic Trendnails. Mõelda vaid, et sellise ettevõtte juured on pärit meie väikesest Aserist ning leidnud oma tootmise, ladustamise ja koolituskeskusega jälle tagasitee siia.

Lisaks kõigele on ülipopulaarseks saanud ka minu koolitused, ehk algajad, kes soovivad õppida ilusaid kulme modelleerima ja oma ripsmeid koolutama, leiavad tee minuni ning läbivad juba professionaalse koolituse minu käe all.

Iga naine tahab olla ilus.

Suurim mure tänapäeval on ajanappus. Just sellepärast üha enam naisi külastavad ilusalonges sama toimum ka Aseris. Meie juures käib ka palju inimesi nii kõrvalkõladest kui ka linnadest. Populaarsemad teenused hetkel on püsimeik, *full glam* ehk ideaalsed kulmud ja *lash lift* ehk naturaalsed ripsmete koolutamine. Kõik teenused jäätavad hästi naturaalse välimuse, samas ei ole vaja muud teha, kui kord kuus ilusalongi külastada.

Ootame Teid kõiki Aseri Ilu- ja Tervisekeskusesse, kus lisaks minule töötavad veel küünetehnik, juuksur, massöör ja optometrist!

VNT

Mis on myMagic Trendnails ja mida ta teeb Aseris?

Mitmed inimesed on küsinud, et mida teevad need noored inimesed endises Aseri vallavalitsuse hoones? Miks nad otsustasid linnast siia tagasi kolida? Et nendele küsimustele vastata, tuleb kõigepealt minna natuke ajas tagasi.

Aasta oli siis 2014 kui My Magic OÜ juhatuse liikmed Koit, Gerli ja Glafira jõudsid arusaamisele, et linnaelu ei ole hingelähedane ei neile ega ole ka sobiv keskkond maaelu keskel kasvanud vanemate lastele. Aseriga seob neid kõiki varasem elu ning pere.

Sellel ajal tegutseti Saksa-ama ema firma alluvuses, müües professionaalseks kasutamiseks mõeldud küünehooldusvahendeid. Need oli välja valinud vaid ema firma, kes määras ka hinnad. Sellised raamid aga ei lasknud suhtuda inimestesse individuaalselt, ega olla teenindamises paindlikud ja

vastutulelikud. Seega oldi valiku ees, kas jätkata nii, nagu nad tegelikult ei soovi ja ei saa või muuta midagi kardinaalselt.

Aeg oli küps otsustamiseks, et luua täiesti sõltumatu tootesarja myMagic Trendnails, mis annab võimaluse võtta tooteportfelli ja tuua turule just neid tooteid ja vahendeid, mida siinne turg soovib ning kujundada täielikult ise ka hinnad. Tunne oli võimas! Just

nagu puuris olnud linnul, kes lõpuks pääseb vabadusse. Noored olid vabad, energiat täis ja klientidele orienteeritud. Lisaks kõigele võimaldas see otsus neil ettevõtlusega tegeleda asukohast sõltumata. Täna, neli ja pool aastat hiljem, ollakse kasvanud arvestatavaks professionaalsete küünehooldusvahendite turustajaks Eestis. Neil on müügiesindused Tallinnas, Tartus, Pärnus, Narvas,

Rakveres, Paines, Viljandis, Aseris ning Helsingis. Omanimelised ilusalongid on neil Tallinnas, Tartus, Pärnus ja Aseris. Aseris asuvad ettevõtte kontori- ja laoruumid ning toodete keskkladu, kus toimub toodete ettevalmistamine ja saatmine müügiesindustesse. Siin toimuvad ka kõik myMagic Trendnails administratiivsed tegevused. Samuti pakutakse Aseris erinevaid ilu- ja isikuteenuseid ning loodud on seitse töökohta. Iluteenuseid on Aseri kohta piisavalt ☺ - tööl on küünetehnik, juuksur, ripsme- ja kulmutehnik, meikar ja massöör. Lisaks küünehooldusvahenditele leiab Aseri müügiesindustest ka Saksa-ama profikosmeetikat ja juuksehooldusvahendeid.

Olete oodatud!

VNT

Natalie Neigla ja Aimur Takk pälvisid maakondliku tunnustuse

31. jaanuaril toimunud maakondlikul tunnustusüritusel pälvisid tunnustuse ka kaks meie valla tublit tegijat. Kunda Kooliteatri juhendaja Natalie Neigla anti KÜLKA Lääne-Virumaa ekspertgrupilt „Elurõõmu“ preemia ning disainer Aimur Takk'ile „Loomingu“ preemia. Lisaks oli Kunda juurtega Aimur Takk oma saavutustega ka üks Lääne-Virumaa aasta isikuteo nominentidest.

Natalie Neigla on lõpetanud Viljandi Kultuurharidustöö koolis kultuuritöötaja, taidlusteatri lavastaja eriala ning Tallinna Pedagoogilises Instituudis omandanud magistrikraadi kultuurharidustöö metoodikuna. Pidades 40 aastat kultuuritöötaja ametit, on ta teinud kogu selle aja vältel lavastaja tööd nii

täiskasvanute kui ka noorte näitetruppidega ning aidanud kaasa mitme põlvkonna loomingulisele kujundamisele ja arengule. Ka pensionile jäädes on Natalie väga aktiivselt otsinud loomingulist väljundit ja leidnud selle Kunda Ühisgümnaasiumi Kooliteatri juhina, tehes suurepärase tööd lavastajana.

Alates 2013. aastast tegutsenud kooliteatri eesmärgiks on näitekunsti edendamine ja loovuse arendamine noorte hulgas. Natalie on kooliteatri alustala, kes on kirglikult pühendunud ja motiveeritud noortega töötama, panustades igapäevast erinevatesse ettevõtmistesse. Oma järjekindla tegevusega on ta saavutanud silmapaistvaid tulemusi nii kohalikul, maakondlikul kui ka riiklikul tasandil. Hetkel

juhendab ta kolme näitetruppi – algkooli, põhikooli ja gümnaasiumi noori. Natalie Neigla juhendamisel on Kunda ÜG Kooliteater saavutanud 2018. aastal suurepäraseid tulemusi: Betti Alverile pühendatud XII luulekonkursil „Tuulelapsed 2018“ (laureaat ja kaks näitlejapreemiat), A. Paju nimelisel algklasside XVII teatripäeval (kostüümide eripreemia, lavakujunduse eripreemia ja näitlejapreemia) ja Vabariiklikul kooliteatrite festivalil „Väike Lava“ (peapreemia ja näitlejapreemia).

Noor tähedisainer Aimur Takk on Eesti Kunstiakadeemia vilistlane (graafilise disaini erialal), täiendanud end vahetusüliõpilasena Saksamaal HfG Offenbachis tähedisaini kursusel ja töötanud praktikandina agentuu-

ris AKU. 2017. aastal Eesti disainiauhindade konkursil võitis tema loodud kirjatüüp kulla tüpograafia ja erioskuste kategoorias. 2018. aastal samal konkursil oli ta kaasosaline koguni kolmes Kuldauhinna pärilunud võiduprojektis (tüpograafia, firmagraafika ja hooajaline kategoorias). Tüpograafia kategoorias oli võidutöö IDA Raadio pealkirjafont, firmagraafika osas Tallinna uus visuaalne identiteet ja kategoorias hooajaline - Tallinn Music Weeki 10. juubeliaasta visuaalne identiteet. Tänu edukale disainikonkursile alustas ta hiljuti õpinguid Šveitsis Lausanne'is, kus tudeerib järgmised kaks aastat.

Palju õnne!

VNT

Emakeel

On EESTI KEELE AASTA ja taas on valimiste eel kerkinud üles ühtse eestikeelse kooli loomine. See tähendab, et eesti ja vene emakeelega lapsed õpivad ühes koolis eesti keeles. Kunda linna hariduseluga kursis olles ütlen, et see taaskord tõstatatud probleem meid puudutada ei tohiks. Siin õpivad eesti ja vene lapsed ühtses keelekeskkonnas juba aastaid. Juba siis, kui mina 2003. aastal Kunda linna lasteaeda tööle asusin, ei olnud siin enam eraldi kindlalt piiritletud vene õppekeele rühmi. Ka Kunda ÜG ei ole enam avanud vene õppekeele klassi. Tänapäevaks õpivad linna haridusasutustes ka pagulaskvoodiga saabunud kolmandate riikide lapsed ja ikka kõik koos ühes koolis ning eesti keeles. Iga pedagoog on siin rohkemal või vähemal määral kokku puutunud laste eesti keele kui teise keele õppe toetamise ja arendamisega.

Julgen väita, et mida varajasemas eas laps teist keelt omandama hakkab, seda lihtsamaks see kujuneb. Keeleõppele pannakse alus lasteaias. Keeleõppe toetuseks on vajalikud ka erinevad tugisüsteemid, mis selgusid 2012. aastal Kunda ÜG ja lasteaias korraldatud uurimistöös. Näiteks pidasid lasteaiadõpetajad oluliseks eesti keele kui teise keele õpetaja olemasolu. Lasteaed on suutnud selle ametikoha osalise koormusega luua. Viimased neli õppeaastat oleme õpetaja Katriga eesti keele õpetajatena püüdnud seda vankrit vedada. Eesti keele planeeritud õppetegevused toimuvad kakskeelsetele lastele (4-7-aastased) kaks korda nädalas väikes-tes rühmapõhistes gruppides.

Olen märganud, et igal

lapsel kulgeb ja kujuneb kakskeelsus väga erinevalt ning on lapsele talutav ja kerge juhul, kui see tuleb iseenesest ja mänguliselt. See, kui hästi laps omandab teise keele, sõltub paljudest erinevatest teguritest: lapse vanusest, temperamendist, iseloomujoontest, pärilikest võimetest, elukeskkonnast ning kindlasti ka perekonnast. Mida väiksem on laps, seda suuremad on tema võimalused keele täielikuks omandamiseks ja valdamiseks, ent see toimib nii vaid juhul, kui õpetus on õigesti organiseeritud. Ka õpetaja individuaalne lähenemine soodustab põhjalikumalt teise keele omandamist.

Toetudes koolieelse lasteasutuse õppekavale, toimub eestikeelsetes lasteasutustes õppe- ja kasvatus-tegevus kakskeelsetele lastele eesti keeles kas loimitud tegevuste kaudu, individuaalset tööd tehes või kasutatakse täielikku keelekümbluse metoodikat ja räägitakse lapsega ainult eesti keeles.

Kunda lasteaias omandavad lapsed eesti keele rühmas loimitud tegevuste kaudu lisaks ka planeeritud eesti keele õppetegevustes. Rühmaõpetaja ja eesti keele õpetajana lähtun eesti keele kui teise keele õpetamisel lasteaias järgmistest põhimõtetest:

Laps õpib keelt mängu kaudu – eesti keele õppe-

tegevused planeerin võimalikult mänguliselt, kasutan erinevaid mängu-, laulu- ja lauamänge. Kuna laulud põhinevad paljugi kordustel, siis on see hea materjal eesti keele õppimiseks. Minu meelest parim lauamäng sõnavara rikastamiseks on bingomäng. Kuna valmis mängu pole erinevate teemade piiritlemiseks saada, siis olen neid ise IT-vahendeid kasutades koostanud. Need on kujunenud laste lemmikuteks, mistõttu julgen neid soovitada ka kodus mängimiseks.

Laps õpib keelt, kui ta on motiveeritud. Laps on lasteaias motiveeritud, et oma kaaslastega suhelda ja leida ühine mängutemaatika. Siinkohal soovitus: väljaspool lasteaeda on vaja luua olukordi, milles lapsel tekib tarvidus teises keeles suhelda, luua kontakte eesti peredega. Mäletan ühe lapsevanemaga toimunud lapse arenguevestlust, kus vanem ise oskas oma lapse keeleoskuse toetuseks lahenduse leida. Pere teiste laste pealt oli ta märganud, et kui lapse mängukaaslasteks on väljaspool lasteaeda eesti keelt kõnelevad lapsed, siis tema keeleoskus areneb paremini või kui olukord on vastu-pidine, siis halvemini. See tähendab, et laps õpib keelt suheldes, oluline on matkimine, suhtluspartneritelt õppimine.

Laps õpib keelt meelte ja praktiliste tegevuste kaudu. Kõik valdkonnad – igapäevased toimingud, muusika, liikumine, muinasjutud, käelised tegevused jms toetavad lapse keeleõpet. Seetõttu on oluline ka lasteaias kohal käimine, kus laps tegutseb rühmaõpetaja ja oma kaaslastega koos, kuuleb korrektset eesti keelt, tegutseb eestikeelse kõne põhjal, teeb katseid eesti keeles ennast väljendada. Õpetajad kasutavad paremaks keele mõistmiseks näitlikke vahendeid (pilt, esemeid, videomaterjale), miimikat, žeste, kehakeelt, intonatsiooni, rütmi. Laps, kes lasteaiast palju puudub, jääb paljugi sellest toetusest ilma.

Laps õpib keelt võimalikult mitmekülgsetes eestikeelses keskkonnas. Siia kuuluvad erinevad õppekõigud, teatrikülastused, tegevused õues, videod, slaidiprogrammid jm. Internetiajastule kohaselt kasutan oma õppetegevuses ära ka need võimalused. Lasteaiakooli laste eesti keele omandamiseks on loodud veebilehekülg www.mudila.ee, mida võimalusel eesti keele õppetegevuses lastega jälgime. Soovitan seda koos lapsega kodus kasutada.

Õpetaja, lasteaija ja kooli roll on oluline, aga lapsevanema enda roll pole vähem tähtis. Kui soovite, et laps eesti keele selgeks saaks, pakkuge talle tuge ja eeskujut. Hoiame eesti keele püsivust ja toetame keeleõppijaid!

HELI LAUK
KIISUDE RÜHMA JA
KAKSKEELSETE LASTE
EESTI KEELE ÕPETAJA

Suusatamisest

Murdmaasuusatamine oli äsja meie rahvusspordiala, mis tänu eelmisel kümnendil saavutatud edule naelutas telerite ette ka inimesed, kes pidevalt tugitoolisporti ei harrastanud. Olid ajad, mil ühtedelt olümpiamängudele saime kuue päeva jooksul kolm kuldmedalit (!), sarnast edu lähiajal oodata ei tasu – vähemalt klassikalistelt talialadelt mitte. Jääb vaid üle loota uute talispordialade ja talentide tulekule, nagu seda on vigursuusataja Kelly Sildaru.

Tippспорт on üks osa spordist, püramiidi tipp. Tipud on need, kes motiveerivad väikesed poisid ja tüdrukuid saamaks järgmisteks Andrusteks või Kristiina-deks. Selleks, et tekiksid eeldused saada tippspordilaseks, peab olema tohutult töökust ja tahtejõudu, kindlasti mingi osa andekust ja ka õnne. Ilma vanemate ja pere toetuseta on raske läbi

lüüa, hoolimata sellest, kas tegu on tippspordi või mõne muu aktiivse tegevusega. Selleks, et koolilaps oleks kehaliselt aktiivne ja osaleks regulaarselt huvi- või spordiringis, saab ta enamjaolt tõe kodust. Perioodil, mil laps tüdineb, pole piisavalt motiveeritud või ei suuda kooli ning treeningute vahel tasakaalu leida, peaks just pere olema toetav ja noort innustama, et mitte emotsioonide põhjal treeninguid pooleli jätta. Aktiivsed eluviisid ja liikumine annab nii vaimujõudu kui ka parema füüsilise enesetunde.

Rääkides välitingimustes sportimisest, peame kahjuks tõdema, et meie vallas ei ole suusatamise, suusa- ja terviseradadega hästi. Hooldatud ja tähistatud rajad sootuks puuduvad. Meil on väga kaunis looduskeskkond ja eeldused, mida peaksime oskuslikumalt ära realiseerima. Ka Viru-Nigula valla

arengukava käsitleb mereäärse keskkonna paremat kasutamist, tervise- ja matkaradade rajamist. Hetkel tuleb leppida olukorraga, kus tõsisemad suusasõbrad peavad talvel naaberomavalitsuste suusaradadele harjutama sõitma või leppima väiksemate ringidega meie vallas, koolide ja spordihoonete läheduses. Loodame siiralt, et olukord lähiaastatel paraneb, koostöö maaomanike ja RMK-ga viib selleni, et saame rajada valda mõned terviserajad, mida suudame aastaringselt hooldada, sealhulgas hoida sees suusaradu, millel tervisest lugupidavad matkajad ja rahvasportlased saavad kilomeetreid koguda.

Kuigi meie taristu ei ole piisav, kutsun kõiki üles loodust nautima ja kasutama valgeid nädalavahetuse päevi väljas olemiseks. Eriti käesoleval talvel, mis on erakordselt lumerohe.

Eestlastele kohaselt on ikka nii, et kui lund ei ole, on paha. Kui teda aga on liiga palju, tekib sellest jälle tüli – nii paraku on. Kesken-dudes lumerohkuse positiivsele osale, tasub võtta kaasa lapsed ja lapselapsed ning minna välja jalutama või suusatama. Juhul, kui nooremal põlvkonnal pole esimesed suusasammud veel selged, andke neile positiivset eeskujut ja näidake, kuidas „omal ajal sõideti“. Keskmiselt napima lumega talved ja õppeprogrammis nõutud suusatundide arv ei ole kindlasti lastele piisav, seda enam tasub korraldada perekondlikke lisatunde. Nautigem kaunist suusailma niikaua, kui kevad uksele koputab.

AINAR SEPNIK
VIRU-NIGULA VALLA
SPORDIJUHT

KULTUURIKALENDER

T 19. veebruar kell 19 Kunda klubi
Mälumänguklubi

P 24. veebruar kell 7.30 Viru-Nigula Kaitseliidu
rivistus, hommikukohv ja kontsert rahvamajas

P 24. veebruar kell 10 Kunda Vabadussõja mälestussamba juures mälestushetk ja pargade asetamine

P 24. veebruar kell 11.30 Kõrtsialuse mälestuskivi juures mälestushetk ja pargade asetamine

N 28. veebruar kell 19 Kunda klubi
Kino: Tõde ja õigus

R 8. märts kell 18 Kunda klubi
Õhtu ainult naistele

L 9. märts kell 12 Aseri rahvamaja juures Vastla-päev

L 9. märts kell 20 Viru-Nigula rahvamaja Retropidu

T 12. märts kell 19 Kunda klubi Mälumänguklubi

N 14. märts kell 19 Kunda klubi
Kino: Johannes Pääsukese tõeline elu

L 16. märts kell 14 Aseri rahvamaja
Moekonkurss “Kevad südames”

P 17. märts kell 12 Viru-Nigula rahvamaja
Eakate ühingu Maarjahein KEVADPIDU

TEATED

Aseri raamatukogu teatab

● 21. veebruaril kell 15.00 toimub Aseri raamatukogus kohtumine Virumaa koguja Samuel Golombiga. Toimub loeng kogumisest „Harrastus või haigus“. Võimalik on vaadata marke tema margikogust.

● Veebruaris kaunistavad Aseri raamatukogu teemantikandiga pildid. Näituse autor on Iisaku raamatukogu juhataja Hille Väljaotsa.

● Aseri raamatukogus on avatud postipunkt **T, K, N, R, L - 10.00-14.00. P, E** – suletud. Aseri postipunkt pakub järgmisi teenuseid: kirjad, maksed, pakid, perioodika tellimine, jaemüük.

VNT

TEADE

Avanevad LEADER-programmi kohalike tegevusgruppide kevadised taotlusvoorud

MTÜ Virumaa Koostöökogu (VIKO) taotlusvoor (Aseri piirkond) on e-prias avatud taotluste esitamiseks **04.-15.03.2019.**

Avatud on kõik viis meedet: **Meede 1** – Mikroettevõtluse arendamine; **Meede 2** – Turismiteenuste- ja toodete arendamine; **Meede 3** – Nutikate energialahenduste kasutusele võtmine; **Meede 4** – Piirkonna kompetentside tõstmine; **Meede 5** – Noorte aktiveerimine ja kaasamine.

Soovitame küsida nõu, kas projekti idee sobib Virumaa Koostöökogu meetmetega, milliseid lisadokumente on vaja jne.

Võta projektispetsialistiga ühendust, et arutada nõudeid projektile: Ott Penek tel 5340 3296, e-post ott.penek@viko.ee

Loe täpsemalt meetmete kohta siit: http://www.viko.ee/?page_id=2

MTÜ Partnerid taotlusvoorud (Viru-Nigula ja Kunda piirkonnad) on avatud e-prias taotluste esitamiseks **11.-15.03.2019 kella 16.00ni.**

Avatud on meetmed ettevõtjatele: **Meede 2.1** Ettevõtlikkuse investeringud; **Meede 2.2** Ettevõtlikkuse ja konkurentsi tõstmine.

Loe täpsemalt meetmete kohta siit: <http://www.mtupartnerid.eu/taotlemine/>

Küsi lisainfot ja registreeru nõustamisele: Liivi Harf tel 514 8775, e-post info@mtupartnerid.eu

TASUB TEADA

Kohvi hoiab virgena

Karm lumerohke talv ja külmakraadid õues on kindlasti inimestes ühed väsimustunde tekitajad.

Meie, põhjamaalased, oleme väga kohvilembelised, sest see jook virgutab meid. Paljud küsivad, mitu tassi oleks päevas mõistlik ning sobilik juua? Päris tõest vastust ei ole, sest inimesed on väga erinevad erinevate toiduainete tarbimise suhtes. On ka palju neid, kellele kohvi joomine üldse ei sobi.

Kofeiini tarbimine maksimaalne päevane ohutu ülempiir tervetel täiskasvanutel on 400 mg ehk umbes 3–4 tassi kohvi olenevalt selle kangusest.

Suures koguses kofeiini tarbimine võib põhjustada peavalu, unetust, ärevust, seedehäireid ja koormata südant. Liigse kohvitarbimise järel võib esineda hoopis suurem väsimus ja keskendumisvõime langus.

Kohvi asemel soovitatakse juua hoopis rohelist teed, mis sisaldab samuti ergutavat kofeiini. Kindlasti ei ole hea kohvi joomist asendada energiaoogiga.

Ettevaatust! Kohvi tarbimine vabastab neurotransmitterit nimega dopamiin. See on sõltuvusliku iseloomuga naudinguhormoon - kui ajule seda tublisti võimaldada, siis ei unusta see kunagi selle aine allikat. Peale seda, kui kohvist põhjustatud mõnutunne on möödunud, hakkab aju mõtlema juba järgmise tassitäie peale.

Ikka mõistlikult ja nautides!

Tähelepanelik
vallakodanik märkab

Lugupeetud koerte omanikud. Tuletame meelde, et oma lemmikuga väljas käies lasub Teil kohustus koristada oma koera väljaheited, ka korteriühistute territooriumitel viibides. Vallavalitsus on saanud palju kaebusi just nüüd lume sulamise ajal, kus kogu poole aasta materjal on hakanud lume sulades silma riivama. Olge kaaskodanike suhtes mõistvad ja koristagem enda ja oma lemmikute järgi!

Kunda Spordikeskus
on 24. veebruaril suletud

Muudatused linnasauna aegades:
Mehed – R 22.02, kell 15.00-19.00
Naised – L 23.02, kell 14.00-18.00

Ilusat vabariigi sünnipäeva!

SPORT

Suur saak talvistelt
kergejõustiku meistrivõistlustelt

22. jaanuaril toimunud Lääne-Virumaa U14 ja U16 vanuseklassi meistrivõistlustel osales kaheksa Kunda Ühisgümnaasiumi õpilast – Britte Karu, Silleriin Marelle Saar, Amelia Petrov, Nora Aron, Elis Anete Saksman, Rihhard Vodja, Romet Dõba ja Alex Larionov.

Neidude tulemused

Suurima saagiga tuli koju Nora Aron, kes osales kokku viiel erineval alal ning saavutas esikohad U16 vanuseklassis kolm esikohta: 60 m jooksus ajaga 8,47, 60 m tõkkejooksus ajaga 10,34 ja kaugushüppes tulemusega 4,85 m. Tüdrukutest tuli esikolmikusse veel Britte Karu, kes saavutas U14 vanuseklassis kõrgushüppes tulemusega 1,35 m teise koha ning kolm kolmandat kohta: 60 m jooksus ajaga 8,87, 60 m tõkkejooksus ajaga 10,51 ja kuulitõukes tulemusega 8,72 m. Amelia Petrovi parimaks tulemuseks oli neljas koht kuulitõukes, Elis Anete Saksmanil kuues koht kaugushüppes ja Silleriin Marelle Saarel kaheksas koht 60 m jooksus.

Noormeeste tulemused

Poistest oli edukaim Rihhard Vodja, kes saavutas U14 vanuseklassis kaks esikohta (60 m tõkkejooksus ajaga 9,82 ja kaugushüppes tulemusega 4,71 m), teise koha 60 m jooksus ja kolmanda koha kõrgushüppes. Rihhard tegi kaasa viiel alal. Romet Dõba parimaks tulemuseks jäi tõkkejooksu viies koht, Alex Larionov tegi tubli tulemuse kõrgushüppes võisteldes väljaspool arvestust.

Noori treenib Meelis Kari.

VNT

Kõik on korras nagu Norras

Viru-Nigula Teataja külastas koos Lääne-Viru Oma-valitsuste Liidu esindusega pikaaegset Lääne-Virumaa sõprusmaakonda Vest-Agderit ja Kristiansandi linna. Sõprus on kestnud juba 24 aastat ja toonud endaga kaasa mitmeid kasulikke projekte, nagu näiteks õpilaste vahetus ametikoolides ning muusika- ja kultuuristipendiumid.

Kohtusime selles linnas elava eestlanna Maija-Liisa Aasiga ja küsisime elu-olu kohta Norras.

Meeli Eelmaa: „Norra on eestlaste jaoks unistuste maa, kus kõik sujub. Inimesed saavad head palka ning probleeme pole. Sa oled elanud siin Kristiansandis 14 aastat. Kuidas tegelikult siin on elada? Mis oleks sinu arvates norrakatel eestlastelt õppida? Välistame siinkohal e-riigi teema. Mis oleks sinu kolm nõuannet eestlastele, mida nad võiksid norrakatelt õppida ja üle võtta?“

Maija-Liisa Aasi: „Olete kindlasti kuulnud ütlust: „Kõik on korras nagu Norras“. Tore oleks, kui see nii ka tegelikult oleks! Eestlastel ei ole Norras kerge. Me oleme siia tulnud vabatahtlikult ning peame ise hakkama saama. Fakt on, et loodus on siin imeilus, palgad paremad ning me ise oleme tublid!

Õpime keele ära ja otsime tööd ning kes tahab, see ka saab. Kuigi mitte kohe. Konkurents on tihe isegi norrakate jaoks. Tavaliselt peavad kõik tööotsijad vähemalt kolm aastat tööl olema enne, kui põhikoha saavad. Paljud inimesed, eriti naised, töötavad siin poole kohaga. Põhjuseid on mitmeid, nii tervislikke, majanduslikke kui ka perekondlikke. Näiteks mõned on lastega hõivatud, teistel on mehed, kes piisavalt teenivad ja ülejäänutele pole kas täiskohta pakutud või siis on tervislikud põhjused. Mitmel töökohal töötamine on siin väga tavaline, sest paljud töökohad kuulutataksegi välja kas siis 30, 40, 50, 60 või 80% ulatuses. Tahan siinkohal kiita eestlasi. Meie kultuuris on töö olnud au sees ja rabame vahel rohkem kui norrakad. Teeme südamega head ja kvaliteetset tööd ning oleme esialgu väga tagasihoidlikud. Tasu küsime alles hiljem. Hindame häid suhteid töökaaslastega ning seda, et meil üldse tööd on. Kahjuks olen märganud, et norrakad võtavad olukorda isenesest mõistetavalt, sest oleme ju ikkagi sisserändajad.

Eestis pole pagulaste teema eriti positiivne. Norras on see väga populaarne ning pagulane olla on uhke ja hää! Mind isiklikult teeb selline olukord kadedaks. Nad tulevad siia peavarju ning abi otsima. See on kaastunnet äratav. Kuid riigipoolsed toetused neile on nii suured, et paljud koonduvad oma

Foto: Meeli Eelmaa

Foto: Maija-Liisa Aas

gruppidesse ning nende integreerumine on norrakate jaoks suur väljakutse. Lapsed on selles suhtes täiskasvanutest palju tublimad.

Mäletan aastat 2004, kui alustasin koos teiste sisse-rändajatega norra keele õppimist. Käisin iga päev viis tundi sügisest suveni koolis ning lõpetasin kursused bergeni testiga, et ülikooli astuda. Minu eesmärk oli välja selgitada, kas minu Viljandi Kultuuriakadeemia haridus vastab siinsele õpetaja haridusele. (Põhikoolis praktiliselt olles taipasin, et minu muusikatunnid 9. klassile vastavad samale tasemele, mida andsin 5. klassile Pärnu Väikeses Vabakoolis.) Ainuke väljakutse oli keeleline eneseväljendamine (isegi mitte pedagoogiline). Eestlased võivad olla uhked ning tunda end enesekindlamalt selle hariduse üle, mida meil Eestis pakutakse. Arvan, et vahetusõpilastel on mõlemapoolselt väga palju õppida ja seda kogemust hindan ma isiklikult kõrgelt.

Sattusin aastal 2003 Taani Rahvusvahelisse Kõrgkooli, kus oli 60 õpilast kolmelt erinevalt maalt. Minu parim õppetund seisnes selles, et räägime küll eri keeli ning kultuurid on erinevad ja omapärased, kuid oleme siiski kõik lihtsalt inimesed. See äratundmine saadab mind siiani. Lisaks sellele ei lähtu ma enam tiitlitest, vaid keskendun inimestele, avatusele, aususele, sõprussuhetele, võrdväärsusele. Seda on minu arvates Norras lihtsam praktiseerida kui Eestis. Minu lapsepõlv ja kooliaeg oli Nõukogude aegses Eestis, kus vanematel oli alati õigus ja oma arvamust tekitas pigem ebameeldivaid väljakutseid.

Kui vastata veel küsimusele, mida norrakad võiksid eestlastelt õppida, siis isiklikult arvan, et eestlased hoolitsevad oma välimuse

eest palju rohkem. Spaad, juuksurid, maniküürid, massaažid on siin utoopiliselt kallid ja norrakad ei paiguta aega ega raha iseendasse investeerimisele. Nad on palju rohkem huvitatud kinnisvarast ja spordist. Igal keskmiselt jõukal norrakal on oma maja, paat ja hütt, kuhu ta igal vabal nädalavahetusel pere ja sõpradega puhkama läheb. Kristiansand on minu arvates piisavalt suur linn (ca 80 000 elanikku), kuid nädalavahetustel ning õhtutundidel justkui välja surnud. Kultuuriüritusi on liiga vähe ja piletid on kallid. Kui tahad kedagi kohata, siis tuleb matkarajale astuda, sest seal on inimesed avatud ning viisakad. Ütlevad tere ning korjavad üksteise prügi üles.

Siinkohal oleks asjakohane mainida prügi sorteerimist. Süsteem on väga hästi paigas ning läheb peaaegu kõigile korda. Siin sorteerib igaüks eraldi pappi, plastikut, toitu, klaasi ja ohtlike jääke. Kristiansandis on korrasstatud prügimäed, jäätmeid saab tasuta ära anda ning palju läheb ka taaskasutusse. Kas siis otseselt populaarsetesse Kasutatud asjade kauplustesse või siis ümbertöötlusesse. Viimasel ajal on lasteaiad ja koolid tihti mere ääres prügi korjama ning kliimamuutustest teavitamisel on suur osa igapäevastes uudistes. Muide, lasteaiad lapsed on iga ilmaga vähemalt kolm tundi väljas. Siin öeldakse, et ei ole halba ilma, vaid valed riided. Ja otse loomulikult ei kõn- ni kasvatajad vihmavarjuga ringi, vaid ronivad ja mängivad koos lastega. Kahjuks ei ole neil nii fantastilisi lasteaiad- ning koolilõunaid nagu Eestis. Fakt on seegi, et eesti toit on oma ning seetõttu maitsvam ja kvaliteetsem.

Lapsed saadetakse hommi- kul oma võileivakotiga tee ja sooja õhtusööki saavad

nad alles kella viie paiku kodus. Lasteaiad lapsed ei maga isegi lõunaund, kui nad just alla kaheaastased ei ole.

Lastevanematel on muide üha vähem aega oma lastele. Koolijärgsed trennid ning vaba aja sisustamine on väga populaarne. Vanemad maksavad hea meelega ning suurematest peredest lapsed saavad hobiringides ja kultuurikoolides käimiseks toetust. Koolitööd tehakse enamasti ära koolis. Päevikuid siin ei ole, vaid A4 nädalakava, mis informeerib koolis toimuvast. Teatrisse minnes või muusikakoolis lavale astudes ei ole kellelgi mõttes vahetusjalatsid või peenem pluus. Igapäevane sportlik riietus on tavaline enamikel ametikohtadel. Naised teevad siin ise kõik ukseid lahti ja sammuvad võrdõiguslikult meeste kõrval, koos võrdse palgaga tööpostile.

Kõikidesse inimestesse suhtutakse võrdväärselt ning viisakalt ja enamjaolt naeratades. Erilist tähelepanu saavad loomulikult põgenikud ja puuetega inimesed. Tore, et tegeletakse ka narko-, alkoholi- ning muude sõltlastega. Inimeste kaasamine erinevatesse projektidesse käib suuremalt jaolt talgute ning vabatahtlike värbamise abil. Väga populaarne on raha kogumine punasele ristile, SOS piirkondadele TV-üleskutsete kaudu ja lastele ristivanemaks olemine. Enamik üheksanda klassi õpilastest käib pool aastat leerikoolis ning saab Leeripäeval suure taskuraha või kingituse oma lähedastelt või sugulastelt. See on suur pidu, samasugune nagu 17. mai, Norra Kuningriigi iseseisvuspäev. Tõeliselt vahva ja suurejooneline pidupäev nii norrakate kui sisserändajate jaoks.

Norrakatele meeldib oma rahvariideid kanda. See on riietus, mida peale iseseisvuspäeva kantakse leeris, juubelitel, ristimistel, pulmades ja välisvisiitidel. Kahjuks ei ole neil sellist vägevast Lauulu- ja tantsupidu nagu meil Eestis.

Veel mõned võrdlusmomen- did: sport on tähtsam kultuurist ning majandus on tähtsam loodusressurssidest. Isiklik heaolu ning individualism viib sageli üksinduse ja haigusteni. Kuid vabadus, võimalused ja vastutus on siiski suhtelised mõisted. Kõik on siin riigis võimalik - nii hea kui halb.

Kuid lõpetuseks tahaksin lisada, et mul on jätkuvalt Eesti kodakondsus, mis seostub mulle identiteediga. Ma armastan Eestit ning tunnen suurt puudust oma vanematest ja õdedest-vendadest Pärnus. Hoidke üks- teist, oma usku ning oma maad ja rahvast!”

Maija-Liisa Aasit (kiriku- muusik ja muusikaõpetaja Kristiansandis) küsitles Meeli Eelmaa (VNT) 7. veebruaril.

Kogukonnatöö läbi loodusturismi ja matkaspordi

Tänane lugu Virumaa Koostöökogu (VIKO) tegevuste kajastamisest jõuab lugejateni ühes märkimisväärselt tegusas piirkonnas toimitava loodus- ja matkahuvilise kaudu. Nimelt vestlesime sel korral Ingrid Kuliginaga juba üle 65 aasta tegutsevast Alutaguse Matkaklubist. Näib, et Ingridil on saja-protsendiliselt õnnestunud siduda oma hobi ja suurim kirk tööga – ta on Alutaguse Matkaklubi ainus aastaringne töötaja hooajaliste kõrval ja hetkel veel Eesti Matkaklubi president. Kõikidele, kuidas ta sellise auväärse tiitlini jõudis, vastab Ingrid naerdes: „Volikogu valis. Kaks aastat tagasi. Nüüd läheb kolmas ja viimane aasta.“

Looduse ja matkamise juurde jõudis Ingrid aga juba kooliajal: „1981 oli vist see aasta. Nägin koolis stendil, et matkaklubisse oodatakse huvilisi ja nii see läks. Hetkel pean Alutaguse Matkaklubi ning kõiki matkamise ja looduses liikumise seotud tegevusi ikka oma põhitegevuseks, muid asju kõrval ei ole. Koolitused, turismigrupid, õppeprogrammid, matkaringid koostöös koolidega on põhiline, millega tegeleme. Projektide kirjutamise kohta peab siiski ütleva, et VIKO piirkonnas ei ole ma suuremas osas isiklikult taotleja rollis olnud. Oleme matkaklubiga kas projektide elluviijad või koostööpartnerid.“ Nii on Ingrid teenusepakkujana seotud näiteks Aseri Valla Huvitegevuse Seltsi kahe projektiga. Ühe raames toimuvad matkajuhtide koolitused ja teise raames viiakse läbi noortele suunatud matkapäevi; lisaks Aseri Spordiklubi projektiga, mis koolitab noori jalgsi- ja mägiturismi treenereid ja Virumaa Koostöökogu enda projektiga „Noored sohu“.

Loodusturismi üldist olukorda piirkonnas peab Ingrid soodsaks: „Ma ütleksin

nii, et mida aeg edasi, seda paremaks läheb. Meid leiavad üles aina enam ka tellijad Tallinnast, kes kohalike võimalustega tutvuda tahavad. Loodus on selles osas meiega helde olnud. Koostööpartnerite poolelt tahaksin eraldi välja tuua, et Virumaa Koostöökogu piirkonda sattusin lõppenud aastal isegi rohkem, kui Alutagusel toimetasin. Sealsed turismiasjalised on ikka kõvasti tööd teinud. Ütleks, et viimased kolm aastat on olnud väga tugevad loodusturismi võimaluste arendamise osas üldse piirkonnas.“

Indikaatoriks oma tegevuste tulemuslikkusele peab Ingrid Alutaguse Matkaklubi laienevat liikmeskonda, koostööpartnerite aasta aastalt kasvavat hulka ja suurt

klasside grupid nädala sees ja õppetundide ajal, nädalavahetused tundusid olevat hõredamad. Aga nüüd on see kenasti käima läinud ja ma näen, et huvilisi, kellest võib loota järelkasvu, on.“

Üks peamine aspekt, mis Ingridile oma tegevuse juures veel väga meeldib ja millele laiemat üldpilti vaadates ja sihte seades alati ta proovib rõhku panna, on kogukonna sidumine – nii kogukonna liikmete sidumine üksteisega kui ka oma kodukohaga. Aseri Spordiklubi ja Aseri Valla Huvitegevuse Seltsi tegevuste kohta hindab Ingrid, et need on eriti hästi õnnestunud. „Matka- ja loodusturism mingit suurt massi noori kindlasti oma kodukandiga ei seo, aga meil on Kirderanniku Koos-

ALUTAGUSE MATKAKLUBI
WWW.MATKAKLUBI.EE
FACEBOOK: ALUTAGUSE
MATKAKLUBI
ALUTAGUSE@MATKAKLUBI.EE
TEL: +372 514 1692

huvi koolide õuesõppe programmide ning matkaringide vastu: „Tegevuse osas võiks laias laastus öelda nii, et 1/3 moodustavad meie tegevusest tulevaste giidide, matkajuhtide ja matkatreenerite koolitused, 1/3 kohalikule kogukonnale suunatud tegevus – õppeprogrammid, matkapäevad, matkaringid/treeningud – ja 1/3 väljastpoolt kogukonda tulevad tellimused turismigruppidele. Eks apsakaid on juhtunud, aga senine tagasiside on olnud igalt poolt ikka rohkem positiivne. Ju siis meeldib teistele ka, et on, kellega koos toimetada ja et ikka ühendust võetakse. Mulle endale meeldib kõige rohkem see, et saan palju väljas olla – õues, looduses.“ Noortega tegevuse osas toob Ingrid välja, et matkapäevad tekitasid esialgu ärevust: „Näis, et tulevad rohkem

töökogu ühest projektist kogemus täitsa olemas, kus tegevuste lõppedes nii mõnigi leidis piirkonnas rakendust ja ongi jäänud paigale. Selles mõttes ma leian, et meie turul ja selles nišis on ruumi küll ja veel ning hetkel on erinevate käimasolevate projektide raames loodud soodsad olud arenguks – koolitame loodusgiide, matkajuhte ja -treenereid, noori matkapäevade raames ning eelmisel sügisel algas veel üks koostööprojekt – Aidu Spordiklubiga koolitame eraldi veematkajuhte.“

Küsimusele, kuidas Ingrid oma kirjus projektide ja eriilmeliste tegemiste rägastikus joonel püsib ja kas paberimajandus hulluks ei aja, on kärmelt vastus valmis: „Eks ma olen loomult selline strateeg – ette mõtlemine ja laia pildi nägemine on nii matkamise kui

ka projektide kirjutamise ja läbiviimise puhul väga oluline. Et oskaksid leida punktist A punkti B tee ka siis, kui mingi takistus ette tuleb. Nagu liikluseski – kui tee on remondi tõttu suletud, siis kohale tuleb ikka jõuda. Ja see erinevate projektide rohkus on selles mõttes ka olnud teadlik tegevus – meil on Alutaguse Matkaklubiga visioon või teadmine, kuhu matkasport ja loodusturism võiks piirkonnas välja jõuda. Nii paneme vaikselt seda tükkidest kokku ja haagime neid tegemisi omavahel. Teadlikult on üks projekt loomulikuks jätkuks või eeltöös teisele. Ja eks nii me siis koostööpartneritega koos toimetagi, selle suurema eesmärgi nimel.“

Koostööpartneritele jagub Ingridil ainult kiidusõnu: „Kohalike omavalitsustega, ma võin öelda, on meil matkaklubiga koostöö ikka hea. Tahaksin kiita ka Virumaa Koostöökogu. PRIA-lt on projektide paberimajandust niigi piisavalt ja VIKO on omalt poolt teinud taotlemise ettevõtjatele võimalikult lihtsaks – niivõrd, kui-võrd PRIA antud raamid võimaldavad. Meetmed on hästi läbi mõeldud ja mida-dagi üleliigset tehnilises taotlusprotsessis või aruandluses pole. VIKO on lisarahastuse taotlemine pigem lihtsam, kui mõnes teises Leader-programmi tegevusgrupis.“

Kui küsime, mis on Alutaguse Matkaklubi või Ingridi enda kõige suurem eesmärk, siis julgeb ta rääkida natuke ka unistustest: „Tulevikus tahaks teha piirkonda ühe korraliku matkakeskuse. Aga see nõuab juba suuremaid investeeringuid ja ka rohkem aega. Selleni on veel omajagu teed minna.“

Soovime Ingridile jakku. Ja hoidke silm peal Alutaguse Matkaklubi tegevustel – neid jagub igale maitsele.

SPORT

Rihhard Vodja (paremalt esimene) kolmandale kohale jooksnud võistkonnaga.

Kunda Ühisgümnaasiumi õpilased Eesti U16 ja U14 vanuseklassi talvistel kergejõustiku meistrivõistlustel

Rihhard Vodja, Britte Karu ja Nora Aron esindasid 26. ja 27. jaanuaril Lääne-Viru maakonda KJK Vike koosseisus Eesti U16 ja U14 vanuseklassi talvistel meistrivõistlustel. Kõige edukamaks osutus **Rihhard Vodja**, kes saavutas 4x200 m teatejooksus KJK Vike koosseisus kolmanda koha.

Rihhard oli edukas ka PU14 vanuseklassi 60 m jook-sus, kus jäi ajaga 8,52 napilt neljandaks. Kokku tegi Rihhard kaasa neljal (4x200 m, 60 m, kaugushüpe, 60 m tõk-kejooks) alal. Britte Karu parim tulemus sündis 4x200 m tõkkejooksu võistkonna koosseisus, kellega saavutati 6. koht. Individuaalselt saavutas Britte parima tulemuse kuulitõukes (tulemusega 8,57 VII koht). Britte tegi kaasa U14 vanuseklassis neljal alal (kaugushüpe, kuulitõuge, 60 mtj, 4x200 m). Nora Aron esindas maakonda U16 vanuseklassis kolmel alal (60 m jooksus, kaugushüppes ja 200 m jooksus).

Tulemustega saab lähemalt tutvuda: <http://www.ejkl.ee/uudised/eesti-u16-ja-u14-klassi-talviste-meistrivoistluste-tulemused-1941>

Noori trenib Meelis Kari.

VNT

Kadettide meistritiitel

9. veebruaril Rakvere spordihallis toimunud Eesti kadettide 2019. a meistrivõistlustel lauatenises tuli Aseri Spordiklubile kaks medalit. Treener Tatjana Tšistjakova õpilane Kristina Andrejeva võitis neidude üksikmänguis hõbeda ning paarismängus koos Raili Nurgaga kuldmedali.

Noored mängisid Kundas korvpalli

5. veebruaril mängiti Kundas viis tundi 3x3 korvpalli. Mängud toimusid kahes saalis, nelja korvi all. Valla koolidest osales kokku 21 meeskonda (Kunda - 16, Vasta - 3, Aseri - 2). Medaliteni jõudsid Kunda ÜG 6.-7. klasside poisid Madis Järvepere-Luik, Kaspar Kokk, Margo Jagant ja Erik Šumilov, kes lõpetasid teise kohaga. Kolmandaks jäid 8.-9. klassi grupis Rauno Saar, Lennard Mirka, Ivan Fedorov ja Mihkel Mägi.

VNT

Tervisesaar pakub eriliiki teraapiaid nii kehale kui vaimule

Tervisesaar OÜ kutsub Teid osa saada teraapiaseanssi-dest, mis aitab olla tervem, õnnelikum ja rahulolevam, mis kosutab Teie vaimu, hinge ja füüsilist keha

Lühidalt pakutavatest seanssidest, kõige parem teada saamine on ikka ise ära proovimine.

KRISTALLI-REIKI

on võimas alternatiivne tervendusmeetod, kus kasutatakse Reiki toimimise põhimõtetel universaalset elujõuenergia kanaldamist kombineerituna kristallide iidse tarkuse ja väega.

Reikit e tervendamist käte pealepanemise teel tuntakse aastatuhandeid kõikides tsivilisatsioonides ning see on inimese loomulik viis ennast ja teisi aidata. Reiki energia on tark ja intelligentne energia, ta liigub just sinna kus teda kõige enam vajatakse - algpõhjuseni välja.

Kristallide vibratsioon tasakaalustab ning joondab kogu meie energeetilist keha. Reiki energia tugevdab ja võimendab kogu protsessi ning seepärast on ka tulemused märgatavad.

See teraapia töötab nii füüsilisel, mentaalsel, emotsionaalsel kui vaimsel tasandil.

Reiki toimib hästi kombineerituna traditsioonilise

meditsiiniga ning aitab kaasa selle tulemuslikkusele. Näiteks peale operatsiooni taastumise kiirendamiseks, keemiaravi ajal organismi toetamiseks.

Väga sobilik raskel ja stressirohkel perioodil kui "eluisu otsas" tunne peale tuleb, aitab lõdvestuda ja meelt rahustada, vabastab allasurutud emotsioonidest.

Leevendab valu.

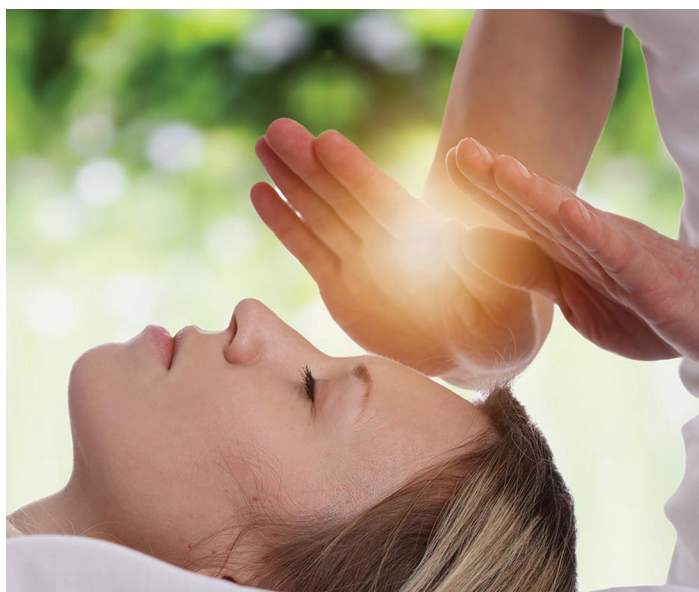
Kristalli-reikit saab vahendada ka kaugseansina ehk selleks, et saada kasu antud meetodist ei pea isegi kodust väljuma, vaja on vaid leida aeg iseendale ja mugav koht, kus poleks segajaid (lapsed, televiisor, raadio, arvuti, telefon).

Vastunäidustusi teraapiaks ei ole, sobib kõigile sõltumata vanusest ja tervislikust seisundist. Seanss toimub riietes.

Seansi kestus 1-1,5h.

Idamaade tarkus ütleb: "HOOLITSE OMA JALGADE EEST ROHKEM KUI NÄO EEST!"

Jalad peavad meid kandma terve elu, taluma sealjuures igasuguseid ebamugavusi, nagu kinnised jalanõud, naistel kõrged kontsad, tihti peale ka vanuse või mõne haigusega kaasnev kaalutõus, pikalt jalgel seismine või hoopis

terve päev istumine töö ise-loomust tulenevalt. Parim võimalus oma jalgadele puhkust anda ja neid tänada, et nad ikka jaksaksid kogu meie keharaskust kanda, on teha neile massaaži ja veelgi mõnusam on, kui lasta seda teha kellelgi teisel. Mina olen rõõmuga valmis seda Teile pakkuma, olgu need siis väikesed või suured varbad, mis mudimist ootavad!

REFLEKSOTERAAPIA e tsooniteraapia

on holistiline teraapia, mille abil aktiveeritakse inimese keha iseeneslik tervendav protsess. Keha häire avaldub käe või jalapunkti tundlikkuse, kui seda tsooni sagedasti mõjutada, muutub rakumälu ning keha funktsioon taastub, tundlikkus vastavas

piirkonnas väheneb. Teraapia mõjub terviseprobleeme ennetavalt, aga sobib väga hästi ka taastumiseks näiteks operatsiooni järgselt. Reflektorsete organitsioonide töötlemine: rahustab, lõõgastab; vaigistab valu; vähendab lihaspingeid; aktiveerib ainevahetust ja vereringet; tugevdab immuunsüsteemi.

Seda teraapiat ei tee juhul, kui esineb mõni järgmistest sümptomitest: küüneseen või põletikuline ja haavanditega nahk; võõresemed kehas (südame stimulaator); rasked haigused, kasvaja, psüühikahäired, vaimuhaigus; tugevad ravimid (ravimi toime aeg lüheneb); korduvad raseduse katkemised.

Seansi ajaks tuleb sokid jalgast ära võtta.

Seansi kestus ainult jalala-

bad 1h, koos käte ja kõrvadega 1,5h, ainult käed 30 min.

TAI JALAMASSAAŽ

on eriline hoolitsus Sinu varvastest põlveni, mille käigus saavad Sinu alajäsemed jalgadele, massaaži ning jala bioaktiivsete punktide mõjutuse. Massaaž mõjub kogu kehale lõõgastavalt ja annab jalgadele meeldiva kerge tunde.

Seda seanssi ei tee, kui esineb: küüneseen või põletikuline ja haavanditega nahk; rasked haigused, kasvaja, psüühikahäired, vaimuhaigus; rasedus; menstruatsioon. Seansi ajal on jalad põlvedeni paljad. Seansi kestus 1,5h.

Seansiks on kõige parem aeg umbes 1-1,5 tundi peale

sööki.

Soovitav on teha vähemalt kolm-neli teraapiat.

Teraapiasse tuleks palun aeg enne kokku leppida ja kindlasti teavitada, kui mingil põhjusel ei saa tulla või kui hiljaks jääte.

Seansi ajal telefoni kasutada ei saa.

Broneeri aeg telefonil: 5656 0790, kui ma kohe ei vasta, siis helistan tagasi esimesel võimalusel.

Tasumine kohapeal ainult sularahas, kaardiga maksmise võimalust ei ole. Kui on soov arvega maksta, siis saab seda korraldada.

Asukoht: Pioneer 4-2, Kunda, Viru-Nigula vald, Lääne-Virumaa.

Eesti Vabariik 101 Viru-Nigula vallas 24. veebruaril

kell 7.30 Viru-Nigula Vabadussõja mälestussamba juures

Kaitseliidu rivistus, hommikukohv ja kontsert Rahvamajas

kell 10 Kunda Vabadussõja mälestussamba juures

Mälestushetk ja pargade asetamine

Kell 11.30 Kõrtsialuse mälestuskivi juures

Mälestushetk ja pargade asetamine

www.viru-nigula.ee

VIRU-NIGULA VALLA TEATAJA

VÄLJAANDJA: Viru-Nigula vallavalitsus
Kasemäe 19, Kunda 44107. <http://viru-nigula.ee>
TRÜKIKODA: Printall AS
TIRAAŽ: 2000
TOIMETAJA: Meeli Eelmaa
KÜLJENDMINE: Ajakirjastus OÜ
REKLAAMI TELLIMINE: reklaam@viru-nigula.ee
LOE INTERNETIST: <http://viru-nigula.ee/ajaleht-2019>

OÜ ESTEST PR

**OSTAB METSA-
JA PÖLLUMAAD**

Tel 50 45 215, 51 45 215, info@est-land.ee

MÄRT AVANDI • OTT SEPP • TÕNU KARK
• HARDI VOLMERI AJALOOLISES RÕUDMUUVIS •

JOHANNES PÄÄSUKESSE
tõeline elu

• KINODES 11. JAANUARIST •

14.märtsil kell 19 Kunda linna klubis
Pilet 5.-/sooduspilet 3.-

Info tel. 32 21 556

FILM ON VALMISTUD EESTI VABARIIGI 100. SÜNNIPÄEVAKS

LOOG VOIGEMAST SCHMIDT KUNTU SUNDJA

28. veebruaril kell 19 Kunda linna klubis

TANEL TOOMI
TÕDE JA ÕIGUS

Pilet 5.-/sooduspilet 4.-

KINODES 22. VEEBUEARIST
Info tel. 32 21 556

Reedel, 8. märtsil
Kunda linna klubis

Õhtu ainult naistele
uksed avatud kell 18
programmi algus kell 19

Musitseerib "Klassikatähed 2018"
võitja Tanel Eiko Novikov

Margus Vaher ja Jesper Parve
otse ja ausalt
"Mida mehed tegelikult tahavad?"

Showbaarmeni etteaste
Õhtujuht Robin Täpp
Ilusaid hetki jäädvustab fotograaf Reti Kokk
Avatud kohvik

Lauda saab broneerida tel. 32 21 556 või klubi@kunda.ee
Pääse 15.-

NOORTE HÄÄL

Nutitelefon kui uus kaisukaru

Nutitelefon – väike, alati meiega ja rohkesti võimalusi pakkuv vidin. Tänapäeval on nutitelefoni omamine justkui norm, mida kõik peavad vajalikuks jalgida.

Nii ei imesta enam keegi näiteks selle üle, et algklassi õpilane vahetunnis nina telefonis istub. Osa inimestest peab seda õigeks, teised aga mitte. Kuidas siis tegelikult õigem oleks?

MILLEKS ÜLDSE LAPSELE NUTITELEFON?

Kindlasti ei saa väita, et lastele telefonide andmisest pole üldse kasu. Vanem teab tänu nutitelefonile alati, kus ta laps on ja saab temaga pidevalt ühenduses olla. Samas saab seda kõike teha ka natukene lihtsama telefoniga. Telefoniga, mis ei paku võimalusi, millega saab paar tundi või rohkemgi ära sisustada. Lapsel pole seda vaja oma sõpradega suhtlemiseks – näeb ta neid ju koolis ja ka lihtsama telefoniga saab helistada, et ühenduses olla. Pole seda vaja ka mängimiseks, sest koolis vahetunnis ja peale tunde mänguväljakul mängimine on palju kasulikum ja lisaks sõrmedele, mis ekraani toksivad, liigub ka ülejäänud keha. Kas lastel on siis nutitelefonid pelgalt selle nn normi pärast, mis teistele pere staatust või rahakoti suurust näitavad? Aga milleks see? Soovime ju kooli kiusamisest vabaks teha. Kas see aga kiusamist

kooli just tagasi ei too?

LAPS JA LAPSEVANEM

Ema istub hommikul lauas telefonis, isa arvutis ja laps ninapidi tahvlis multikaid vaadates. Tavaline teisi-päeva hommik? Kindlasti mitte. Just ebatavaline. Nii lapsele kui ka tervele perele tuleb hommiku-, lõuna- või õhtusöögi lauas jutustamine ainult kasuks. Laps saab jagada oma plaane uueks päevaks või möödunud päeva rõõme ning muresid. See on oluline. Seega siit ka üleskutse, paneme söögilaua ääres „nutikad“ kaugele ära!

LAPS JA NUTITELEFON

Igal ajal on kaks poolt, nii ka lapse nutiseadme kasutamisel. Leiab sealtki

positiivseid asju - laps on tihedamalt kontaktis sõprade ja pereliikmetega ning õpib erinevate rakendustega võõrkeelt, sest kõiksugu äpid on enamasti võõrkeelsed.

Samas saab neid kõiki asju eduliselt ka ilma telefonita abita.

Mis on siis aga pahupool? Pahupoolt leiab kordades rohkem asju. Näiteks tähelepanuprobleemid, keskendumisvõime langus, väsimus, õpitulemuste halvenemine ja tagatipuks käitumisprobleemid. Arstidele teadaolevalt mõjutab liigne nutiseadme kasutamine ka laste kehakaalu. Viimastel aastatel on suurenenud koolis tugispetsialiste ja erilist hoold vajavate laste arv. Kindlasti põhjustavad seda ka muutused ühiskonnas, kuid suur

osa sellel on ka nutiseadmel.

EDU VÕTI PEITUB KOOSTÖÖS

Et laps areneks ja tahaks rohkemat, kui nutitefonis poolleiolev mäng lõpetada, tuleb teha koostööd. Laps kopeerib kõigi teda ümbritsevate inimeste käitumist, seetõttu tuleks vaadata esmalt üle enda nutiseadme kasutamise harjumused. Seejärel pidev suhtlus ja lapse sotsiaalse arengu toetamine. Kuula, mida laps mõtleb ja ütleb, sest isegi vanasõna ütleb, et lapsesuu ei valeta.

Ainult üheskoos saame koolid mitte ainult kiusamisest vabaks, vaid ka liigsest nutiseadmetest priiks!

VNT
KENT KERNER

Meie kooliteater pälvis järjekordsed tunnustused

Eesti Kultuurkapitali Lääne-Virumaa ekspertgrupp tunnustas Kunda Ühisgümnaasiumi kooliteatri juhendajat Natalie Neiglat „Elurõõmu“ preemiaga.

Betti Alverile pühendatud luulepäevadelt „Tuulelapsed“, mis toimusid 18.-19. jaanuarini Jõgeval, tõi Kunda Ühisgümnaasiumi kooliteater koju eripreemia vaimuka ajasturütmide ühendamise eest lavastusega „Veskilaul“ ning näitlejapreemia pälvis Oskar Soomre 5. klassist. Näitlejaid juhendas ja lavastuse seadis lavale Natalie Neigla.

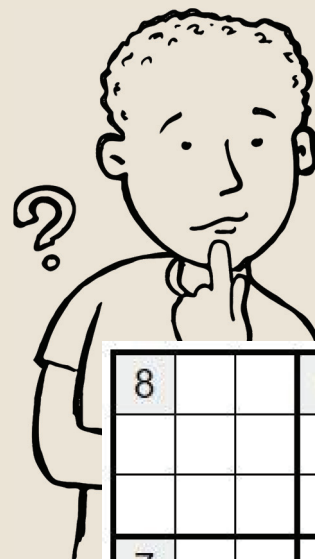
2.-3. veebruarini osales kooliteatri vanem aste Arvo Pärdi Keskuses toimunud TEENIFEST XVII festivalil. Kooliteater pälvis „Ujuva kujundi ja kindla kõnetehnika“ preemia. Teisel päeval toimusid õpitoad ja ühised loomeprojektid.

Kiitus ja aplaus kooliteatri näitlejatele, kummardus ja suured õnnitlused Nataliele!

NUPUTA

SUDOKU

Õigesti lahendatud sudoku avaldame järgmises Noorte Hääles.

8			9	5		4	2
						5	
					1	8	9
7				6			5
		8	5	3			6
1		6	4	7	2	3	9
	1	4			5	7	
		7	6	1			5
5				8	7	6	4

TEEME HEAD KOGU VEEBRUARIKUUI!
SÕBRAKUUL EI SAA UNUSTADA KA NELJAJALGSEID SÕPRU!

HÄDASTI ON VAJA JÄRGNEVAT:

KASSIKONSERVE,
KASSIKRÕBINAID

TEKKE, PATJU

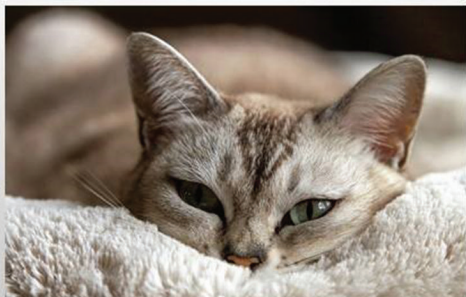
LINU, VANU PLEEDE

AJALEHTI

TÖÖSTUSLIKKU RULLPABERIT
PABERKÄTERÄTIKUID

75-LIITRISEID PRÜGIKOTTE

ENDISELT OOTAME KA
TAARATŠEKKE, MILLE EEST
OSTAME VAJAMINEVAT.

MEIE HEATEGUSID OOTAB
TOOLSE LEMMIKLOOMADE
VARJUPAIK

VIRUMAA LOOMADE
VARJUPAIKI!

ÕPILASESINDUS

Asjad palume toimetada Kunda Ühisgümnaasiumi (Kasemäe 22, Kunda)

LÜHIDALT

Kunda Ühisgümnaasiumis toimus mängudepäev

Päev enne veerandi lõppu ehk 17. jaanuaril toimus Kunda koolis projektipäev „Päev täis mängu“ 1.-9. klassi õpilastele. I kooliastme lapsed mängisid mängu koos oma klassijuhatajaga. 4.-9. klassil oli aga võimalus selleks päevaks endale ise tunniplaani koostada õpetajate väljapakutud töötubadest. Mänge, mida sellel päeval mängiti, oli palju: sportmängud võimlas, golf raamatukogus, matemaatilised mängud keskkonnas Nutisport mitmesugused kuldvillakud, suusatamine staadionil, lauatennis ja erinevad lauamängud. Peale mängulisi tunde ja lõunapausi kogunesid 1.-6. klassi õpilased aulasse, et vaadata kooliteatri uut esinemiskava „Veskilaul“ ning 7.-9. klassi noored võimlasse, kus toimus sportlik klassidevaheline jookutamine. Päev oli tore ja meeleolukas! Huvijuhid tänavad kõiki, kes projektipäeva läbiviimisele kaasa aitasid! Kiidame kõiki mängijaid!

KAIRI, MAARIKA, KENT
KUNDA ÜHISGÜMNAASIUMI HUVIJUHID

KUNDA ÜHISGÜMNAASIUM

võtab konkursi korras tööle:

- **LOGOPEEDI**, ametikoht 1,0 või osaline koormus.
- **ERIPEDAGOOGI**, ametikoht 1,0
- **INGLISE KEELE ÕPETAJA**, ametikoht 1,0
- **EESTI KEELE ÕPETAJA**, ametikoht 1,0
- **HUVIJUHI**, ametikoht 1,0 (lapsepuhkusel oleva töötaja asendajaks).

Tööle asumise aeg kokkuleppel.

Avaldus ja CV saata info@kundakool.ee. Täiendav
info telefonil 53999307.

KUNDA LASTE AED KELLUKE OOTAB OMA
MEESKONDA 1,0 AMETIKOHAGA
MUUSIKAÕPETAJAT.

TÖÖ KIRJELDUS:

Muusikaõpetaja loob laste muusikaliseks arenguks soodsa keskkonna, äratav huvi muusika, laulmise, muusikalise liikumise ja eneseväljendamise vastu. Loob oma tegevustes rõõmsa meeleolu ja tagab lastele eduelamuse.

OOTUSED KANDIDAADILE:

Muusikaõpetaja on sõbralik, koostööaldis, hea suhtleja. Lähtub oma töös laste arengulistest huvidest ja vajadusest. On kohusetundlik ja korrektne ning valdab arvutit keskmisel tasemel.

Tööle asumise aeg esimesel võimalusel.

Kasuks tuleb võõrkeele(keelte) oskus
Avaldus, CV ning kvalifikatsiooni tõendavate dokumen-
tide koopiad saata hiljemalt 05. märtsiks aadressil Koidu
75, Kunda 44106, Viru – Nigula vald või e-postiga: las-
taeed.kelluke@kunda.ee Info telefonil 3221259

Viru-Nigula vallas on loomisel noortevolikogu

Eelmise aasta jaanuarist on punt Kunda noori korraldanud mõttetalguid ja kohtumisi, et valla noored saaksid kaasatud valla juhtimisse. Sellel aastal soovitakse käima lükata päris noorte enda volikogu, et tulevased valla eestvedajad juba praegu sõna sekka saaksid öelda.

Valmimis- ja koostamise etapis on noortevo-
likogu põhimääruse teine, täiustatum versioon. Lisaks
noortele endale ning valla
kultuuri- ja noorsootöö-
juhi Keio Soomeltele on
põhimääruse koostamise
se kaasatud vallavolikogu
hariduskomisjoni liige ja
Eesti Noorsootöö Kes-
kuse peapekspert Merle
Maimjärv-Mirka ning Ees-
ti Noorteühenduste Liidu
osalusprogrammi juht Heiki
Viisimaa.

Kui tunnud, et tahaksid olla osa sellest, siis ära oota, vaid anna endast märku kohe, kas Kunda Ühisküla naasiumi õpilasesinduse presidendile Kent Kernerile (tel +372 5301 4045, e-post kent.kerner@kundakool.ee) või Viru-Nigula valla kultuuri- ja noorsootööhile Keio Soomeltile (+372 5385 4348, keio.soomelt@viru-nigula.ee). Teeme koos Viru-Nigula valla noortele sõbralikumaks!

Mis see noortevolikogu on?

Kohaliku omavalitsuse noortevolikogu on valla- või linnavolikogu juures tegutsev nõuandev kogu, mille liikmed on noored. Noortevolikogu eesmärk on analüüsida valla või linna pädevusse kuuluvaid noorteküsimusi ning teha nende kohta ettepanekuid valla- või linnavolikogule ning -valitsusele. Noortevolikogu liikmeks võivad olla noored vanuses 13–26, kelle elukoht on registreeritud või õpib konkreetse omavalitsuse haldusüksuse territooriumil. Noortevolikogusse saavad kuuluda õpilasesinduste ja noortetühingute esindajad ning ka organiseerumata noored (st noored, kes ei kuulu noorteorganisatsiooni või -gruppi). Noortevolikogu liikmete valimisel peab lähtuma demokraatlikkuse põhimõtetest.

NOORTEVOLIKOGU TAGAB NOORTELE VÕIMALUSE:

rääkida kaasa otsuste tegemisel, mis puudutavad noorte elu;
omada võrdseid võimalusi täiskasvanutega;
saada heaks kodanikuks; aktiivsemalt osaleda ühiskonnas ja ühiskondlikus elus;
tulvuda demokraatia põhimõtetega.

Allikas: <https://enl.ee/noorte-osalus/osaluskogud/>

Kunstin

Reklaam

Viru-Nigula Teatajas

reklaam@viru.nigula.ee

В волости Виру-Нигула планируется создание молодежного волостного собрания

В январе прошлого года компания молодых людей из Кунда организовала толоки размышлений и встречи, чтобы привлечь молодых людей к управлению волостью. В этом году хотят запустить работу полностью молодежного волостного собрания, чтобы будущие представители волости могли бы уже сейчас сказать свое слово.

Готовится вторая углубленная версия основного устава молодежного волостного собрания. Кроме самих молодых людей и руководителей по культуре и работе с молодежью Кейо Соомельта к составлению основного устава были привлечены член комиссии по образованию волостного собрания и главный эксперт Центра работы с молодежью Эстонии Мерле Маймярв-Мирка, а также руководители программ участия Союза молодых людей объединений Эстонии Хейки Вийсимая.

Если чувствуешь, что хочешь стать частью этого, то тогда не жди, а дай раз о себе знать, или президенту ученического объединения Кундаской общей гимназии Кенту Кернеру (+372 5301 4045, kent.kermer@kunda.kool.ee), или руководителю по культуре и работе с молодежью волости Виру-Нигула Кейо Соомельту (+372 5385 4348, keio.soomelt@viiru-nigula.ee). Создадим вместе дружескую волну к молодежи волости Виру-Нигула!

Что такое молодежное волостное собрание? Молодежное волостное собрание местное самоуправление является действующим при волостном или городском собрании консультативное собрание, членами которого является молодежь. Целью молодежного волостного собрания является анализ вопросов работы с молодежью, которые входят в компетенцию волости или города, а также внесение предложений волостному или городскому собранию и управе. Членами молодежного волостного собрания могут быть молодые люди в возрасте 13-26 лет, чье местожительство зарегистрировано или они учатся на территории конкретной административной единицы местного самоуправления. В состав молодежного волостного собрания могут входить представители ученических предствительств и молодежных объединений, а также неорганизованные молодые люди (молодые люди, которые не входят в состав молодежных организаций или групп). При выборе членов молодежного волостного собрания стоит исходить из демократических принципов.

МОЛОДЕЖНОЕ ВОЛОСТНОЕ СОБРАНИЕ ОБЕСПЕЧИВАЕТ МОЛОДЫМ ЛЮДЯМ СЛЕДУЮЩИЕ ВОЗМОЖНОСТИ:

- повлиять на принятие решений, которые касаются жизни молодежи;
- получить равные возможности со взрослыми;
- стать хорошим гражданином;
- активно участвовать в обществе и общественной жизни;
- познакомиться с демократическими принципами.

Источник: <http://enl.ee/noorte-osalus/osaluskojud/>

КОРОТКО

В Кундаской общей гимназии состоялся День игр

За день до окончания четверти или 17 января в Кундаской школе состоялся проектный день «День полный игр» для учеников с 1 по 9 класс. Дети первой ступени играли в игры вместе со своими классными руководителями. 4-9 классы могли сами составить себе расписание, выбирая из рабочих комнат, предложенных учителями. Игр, в которые играли в этот день, было много: спортивные игры в зале, гольф в библиотечке, математические игры в среде «NuffSport», различные викторины, катание на лыжах на стадионе, настольный теннис и различные настольные игры. Кроме уроков в игровой форме и обеда ученики 1-6 классов собрались в актовом зале для просмотра новой программы выступления школы-театра «Вескилау», а ученики 7-9 классов в спортивном зале, где прошла спортивная встреча классов. День был очень веселый и интересный! Руководители по интересам благодарят всех, кто помог в проведении проектного дня! Хвалим всех игроков!

РУКОВОДИТЕЛИ ПО ИНТЕРЕСАМ Кундаской общей гимназии Кайри, Марика, Кент

иrk

